

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inzerat do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za izvozništvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Vlada v zagati brez izhoda

S sabotiranjem dela v zakonodajnem odboru hočejo uzunovičevci izsiliti zopetno odgoditev Narodne skupščine. — Vedno nove kombinacije. — Ogorčeni radičevci.

— Beograd, 9. aprila. Sabotiranje dela v zakonodajnem odboru s strani vlade, ki je po večeršnjih dogodkih očitno, je vzbudilo v vseh političnih krogih veliko pozornost. Že dopoldanska seja zakonodajnega odbora je bila nespletna, ker se je ni udeležil niti pristojni minister niti člani vladne večine. Seja je bila radi tega na zahtevo opozicije odložena na popoldne. — Predsednik odbora Ljuba Živković je po svetu ministra dr. Sršića, naj zastopa odstopnega ministra za izenačenje zakonov dr. Jovanovića, kar pa je dr. Sršić odklonil. Popoldanske seje se sploh ni udeležil niti eden poslanec vladne večine. Navzočih je bilo le 6 opozicijskih poslancev, radi česar je bila seja ponovno odgojena in še ni znano, kdaj bo zopet sklican zakonodajni odbor.

To eklatantno zavlačevanje dela v zakonodajnem odboru je tembolj sumljivo, ker bi bila za končni pretres zakona o centralni upravi potrebna samo še ena seja in bi se zakon takoj nato lahko predložil v razpravo Narodni skupščini.

V političnih krogih se to početje vladne večine tolmači tako, da hoče vlada pridobiti na času in preprečiti zasedanje Narodne skupščine pred 19. majem. Narodna skupščina, ki se sestane 19. aprila, naj bi samo razpravljala o obtožbi proti notranjemu ministru, na kar naj bi se vsled pomanjkanja gradiva odgodila do 2. maja. To ponovno odgoditev se Narodna skupščina bodo vladni krogi utemljevali s pravoslavni velikonočnimi prazniki, da bi lahko Narodna skupščina tudi med tem rešila mnogo važnih vprašanj.

V poučenih krogih se zatrjuje, da izvirajo ti načrti od ministrskega predsednika Uzunovića samega. Odpor v radikalnem poslanskem klubu je zaenkrat preprečil kombinacijo z radičevci, na katero je gosp. Uzunović gradil vse svoje načrte. Gosp.

Uzunović in njegova ožja okolica pa v tem trenutku nikakor nočeta in ne moreta prevzeti odgovornosti za razkol v radikalni stranki, ki bi bil nelzebežen, ako bi Uzunović kljub odporu večine v radikalnem klubu obnovil koalicio z radičevci. Kombinacija z Demokrasko zajednico pa je g. Uzunoviću precej nesimpatična, ker je malo verjetno, da bi pod takimi okoliščinami ostal na krmlu vlade in stranke. Zato skuša g. Uzunović z zavlačevanjem dela v zakonodajnem odboru preprečiti zasedanje Narodne skupščine in tako pridobiti na času, da reši situacijo v svoj prid in ustvari novo vladno večino. Zatrjuje se celo, da bo g. Uzunović, ako se mu to ne bo posrečilo, predlagal, da se Narodna skupščina takoj po sklicanju začetkom maja razpusti ter razpiše nove volitve.

Radičevci so z ozirom na neuspehi svoje akcije za vstop v vlado, ki ga je povzročil preokret v radikalnem klubu, zelo rezervirani ter naglašajo, da so dnevi današnje vlade štetí ter da je računati v najkrajši dobi z novo vlado, toda brez Uzunovića in Maksimovića. Radičevci se sedaj zavzemajo za vlado z Veljo Vukičevićem na čelu. V zvezo s tem se spravljajo tudi večeršnje avdijske Nikole Uzunovića in Velje Vukičevića, ki sta bila druga za drugim sprejeta na dvoru, kjer sta ostala vsak nad eno uro. Po odhodu iz dvora sta bila oba rezervirana ter nista hotela podati nikakih izjav.

Veliko pozornost vzbujata tudi seja radikalnega kluba, ki je sklicana za prihodnje dni in na kateri se bo razpravljalo o obtožbi proti notranjemu ministru. Uzunovičevci si prizadevajo, da bi izzvali sklep, po katerem bi bili vsi poslanci radikalne stranke obvezani, da glasujejo proti obtožnici. Temu pa se najodločneje protivi radičevci, ki zahtevajo, da pusti klub poslanecem popolnoma proste roke.

Velja Vukičević ministrski predsednik?

Radikalno-demokratsko-klerikalna vlada. — Uzunović si skuša ohraniti predsedstvo. — V Beogradu računajo z odstopom sedanjega kabineta že v prihodnjih dneh.

— Beograd, 9. aprila. Politični položaj v Beogradu je popolnoma nejasen. Tudi tekom današnj. dne ni bilo zabeleženih važnejših dogodkov. Položaj se razvija v znamenju intrig. Tekom zadnjih dni so se pojavile skoraj vsako uro nove kombinacije. Današnja »Politika« obširno razpravlja o teh kombinacijah ter beleži, da stoji trenutno v ospredju kombinacija med radikali, demokratsko zajednico in slovenskimi klerikalci. Predsedstvo te vlade bi imel sedanjí prvo minister Velja Vukičević, ki bi bil ob enem tudi minister notranjih zadev. Pozneje naj bi ta resor prevzel sedanjí podpredsednik Narodne skupščine dr. Subotić. Demokratska zajednica bi dobila v tej vladi štiri ministristva, dočim bi klerikalci obdržali le dva. Sedanjí finančni minister dr. Bogdan Marković bi ostal tudi v tej vladi, dočim bi prometni minister general Milosavljević odstopil ter bi prišel na njegovo mesto zopet parlamentarec. Ni pa tudi izključeno, da bo Uzunović pustil pastí Božo Maksimovića ter tako sam obdržal ministrsko predsedstvo. Po drugi kombinaciji Politike naj bi prevzel ministrsko predsedstvo dr. Voja Ma-

rinković; Nikola Uzunović pa bi postal notranji minister, Maksimović pa minister pravde.

O teh kombinacijah razpravlja tudi današnje »Vremec«, ki pletira za vstop SDS v vlado. Ministrski predsednik Nikola Uzunović demantira vse te vesti in kombinacije ter naglašaja, da ni nobenega poviča za kakršnekoli spremembo v sedanjí vladi. Kljub temu se v pol. krogih vzdržujejo vesti da ni izključeno, da bo že tekom prihodnjih dni sedanja vlada odstopila. Ako ministrski predsednik Uzunović na to ne bi pristal ter ne bi hotel podati demisijske celokupne vlade, ga bodo prisilili k temu demisijske posameznih ministrov.

Ministrski svet je imel danes dopoldne kratko, 20 minut trajajočo sejo, na kateri se je razpravljalo o tekočih zadevah. Minister za javna dela inž. Serneć je referiral o nekaterih manjših zadevah ter so mu bili odobreni v proračunu predvideni krediti. Finančni minister je poročal o najetju in razpisu dolarskega posojila v Ameriki. Zanimivo je, da notranji minister v zadnjem času ne prisostvuje več sejam ministrskega sveta.

Zboljšanje situacije v Rumuniji

Neposredna nevarnost kraljeve smrti odstranjena. — Pooblastilo za obsedno stanje v vsej državi. — Princ Karol ne misli na povratek. — Stroga cenzura.

— Beograd, 9. aprila. Glasom poročil iz Bukarešte se je kraljevo zdravstveno stanje znatno izboljšalo. Kralj je prebil minulo noč zelo mirno in je v splošnem opaziti znatno zboljšanje.

— Bukarešta, 9. aprila. Glasom uradnega komuniqueja se je stanje kralja Ferdinanda v toliko zboljšalo, da se ne računa več z nepričakovano katastrofo. Tudi v političnem položaju je tekom zadnjih dni nastopila popolna jasnost, tako da so preprečena izmenavanja od katerekoli strani. Vlada je podvela vse mere, da ohrani red in mir. Na večeršnji seji ministrskega sveta je dobil ministrski predsednik Avarescu pooblastilo,

da za slučaj kraljeve smrti proglasi v vsej državi obsedno stanje.

Nevarnost, da bi se hotel bivši prestolonaslednik Karol povrniti na rumunski prestol, je odstranjena, ker je princ vse te vesti sam kategorično demantiral. Želi le, da bi se mu dovolilo posetiti bolnega očeta. Klub splošnemu izboljšanju političnih razmer pa se vrši po vsej državi še najstrožja cenzura. Vse brzojavke in vsi telefonski razgovori so pod strogo kontrolo. Vsa pisma se pred ekspedicijo cenzurirajo. Dopisniki inozemskih listov so pod stalno kontrolo.

Poraba dolarskega posojila

— Beograd, 9. aprila. Glasom uradnih vesti je bil včeraj na ameriskem denarnem trgu podpisan drugi obrok Blairovega posojila v znesku 30 milijonov zlatih dolarjev. Kakor se doznava v finančnem ministristvu, je od te svote določen 1 milijon dolarjev za začetna dela pri zgradbi jadranske železnice. Z gradbenimi deli se bo pričelo približno v dveh mesecih, čim bo definitivno rešeno vprašanje točne trase te velevažne proge. Ostali del tega posojila se bo predvsem uporabljal za okrepitev produkcije v vseh delih države. Vladni krogi upajo, da se jim bo s tem posojilom posrečilo odpraviti glavne vzroke sedanje gospodarske krize. Ker je tudi dinar popolnoma stabiliziran, bo lahko Narodna banka svoja razpoložljiva sredstva stavila na razpolago v gospodarske svrhe ter bo poleg tega lahko uspešno pobijala vsako špekulacijo na škodo dinarja.

(Današnji »Slovenec« poroča, da se bodo iz ameriškega posojila začele graditi železnice v Sloveniji. V Beogradu žal o tem ne vedo ničesar... Op. ur.)

DEVIZNA BORZA V LJUBLJANI

— Ljubljana, 9. aprila. Današnji »Slovenec« poroča, da je finančni minister ugodil stari zahtevi ljubljanske borze, da se ji dovoli tudi promet z devizami in valutami. Ljubljanska borza tozadevnega obvestila še ni prejela in zato tudi še ni znano, ali in kdaj bo otvorila tudi devizno in valutno trgovino.

DIREKTOR DRŽAVNE HIPO-TEKARNE BANKE

— Beograd, 9. aprila. Za upravnika Državne hipotekarne banke bo mesto sedanjega finančnega ministra imenovan Vojin Gjurjič, direktor oddelka za državne dolgove v finančnem ministristvu.

Aktualni gradbeni problemi ljubljanske občine

Ljubljana, 9. aprila.

Z nastopom pomladi se za ljubljansko občino pojavljajo novi problemi olepševanja mesta, popravil posameznih javnih objektov in deloma čisto novih zasnov, ki naj izpopolnijo lepo sliko našega mesta.

Pred par dnevi so se začeli urejati mestni parki in nasadi. Kar je poškodovanega, se bo popravilo, klopi in ograje pa nadomestile z novimi. Pri Sokolskem domu na Taboru so uredili in zasadili preostali del parka, poti posuli s peskom, terase posejali s travnim semenom.

Posebna pozornost bo tudi letos posvečena nadaljnjemu tlakovanju cest. Te dni se bo od glavnega kolodvora proti Dunajski cesti pričela regulirati druga etapa razširjene ceste. Med vsemi še netlakovanimi cestami so letos potrebne tlakovanja: Resljeva, Vidovdanska, ostali deli Slomškove in ulica od eMstnega trga do Pollan. Ostale lahko še počakajo.

Struga ljubljanske seveča še vedno čaka odredjenja, ker se s samimi vladnimi obljubami taki kanali ne dajo regulirati. Potrebujejo milijoni. Teh pa finančni minister v današnji dobi stiskanja in velike štednje ne da in tako bo Ljubljana pač še precej časa kazala tujelem zeleno skalnato dekoracijo v svojem osredju.

Kako se bo letos razvijal stavbeni pokret, seveda še ni mogoče napovedati. Kolikor je doslej znano, bo par zasebnih strank za Bežigradom zgradilo nekaj enotnih dvodružinskih hiš. Mestna občina pa bo zgradila, kolikor ima projektirane. V novi mestni klavnic napreduje delo in bodo nove naprave v juniju izročene uporabi. Pri dograjitvi hišah se enako nadaljujejo zidarska in druga dela. V splošnem se zatrjuje, da rad: pomanjkanja stavbnega kapitala letos ne bo zrastle več kakor kakih 12 novih stavb.

Italijansko in jugoslovensko oboroževanje

Pezdri vidijo v našem očesu, bruna v lastnem pa ne.

Italijanski listi so pred par dnevi zagnali strahovit halo, kako mrzlično in ogrožujoče se oborožuje Jugoslavija. Kot dokaz so navajali zlasti dva primera: Jugoslavija da je naročila v Franciji 120 vojaških letal, v Nemčiji, Českoslovaški in na Madžarskem pa 400 vagonov železniških tračnic in drugega železniškega materiala. V teh dveh dogodkih vidi italijansko časopisje, očitno in instruirano od vlade, veliko nevarnost za mir.

V italijanski poslanski zbornici pa so 30. marca razpravljali o proračunu ministrstva za zrakoplovbo in je ob tej priliki državni podtajnik Balbo navajal, da bo za leto 1927/1928. proračun za zrakoplovbo znašal 700 milijonov lir, kar pomeni v našem denarju 1 milijardo 890 milijonov dinarjev. Ker znaša proračun jugoslovenskega vojnega ministrstva za bodoče leto samo 2 milijardi 248 milijonov dinarjev, so potemtakem vsi dodatki Jugoslavije za njeno obrambo samo za 358 milijonov višji od izdatkovv Italije samo za vojno zrakoplovbo!

Državni podtajnik Balbo je nadalje povedal, da bo Italija imela 1. julija 1927. leta 1123 letal v funkciji in 19.150 letalskih častnikov in vojakov. Leta 1930. pa bo imela Italija: 865 letal za metanje bomb, 1250 lovcev in 682 izvidnih letal, skupaj torej 2797 letal. V treh letih se torej število italijanskih vojnih letal poveča za celih 1674 letal! Seveda to »ni« oboroževanje, pač pa je »strahovito oboroževanje«, če Jugoslavija naroči 120 izvidnih letal!

Iz poročil o proračunski debati v rimskem parlamentu pa dobimo še tudi druge zanimive številke. Italija ima stalno pod orožjem 225.000 mož redne vojske, k temu pa še do 300.000 mož fašistovske milice. Tekom letošnjega leta bo ali je že naročila za svojo vojno mornarico 9 novih podmornic, 12 torpedov in 4 lahke križarke. Vse to »ni« oboroževanje!

Pač pa je oboroževanje, ako Jugoslavija naroča material za svoje železnice, ki so za njeno gospodarstvo življenska potreba. Jugoslavija se pripravlja na vojno, ako se neke v notranjosti države popravljajo železniški tiri, ki so tako nujno potrebni popravila, da bo v kratkem promet nemogoč, ako se ne popravijo takoj. Če pa Italija na progah, ki vodijo proti jugoslovenski meji, znatno razširja postaje, kjer nikdar ni bilo in tudi nikoli ne bo niti sence prometa, kjer mesece in mesece ni videti niti enega vagona, da bi ga razkladal ali nakladal, potem vse to seveda »ni« priprava za vojno, temveč je prometna potreba.

Sedaj, ko se je poglobila razburjenost, ki so jo povzročile italijanske službene spletke, podprete s tartarskimi vestmi italijanskega tiska, izvirajočimi iz istega službenega italijanskega vira, se skuša z italijanske strani še vedno s takimi zlobnimi, a za italijansko javnost verjetnimi izmišljotinami hujskati proti Jugoslaviji. Kdo more še verovati, da si Italija želi odkritega sporazuma in prijateljstva z nami?

REVOLUCIJA V CHILU?

— London, 9. aprila. Listi poročajo iz Newyorka, da je bil izvršen v državi Chile državni prevrat. Vojni minister se je proglasil za diktatorja ter odstavil dosedanjega predsednika republike. S pomočjo vojske je vojni minister zasedel vse važnejše položaje in brez krvoprelitja prevzel oblast. Vodilni pristaja predsednika so pobegnili.

— London, 9. aprila. Tukajšnji poslanik države Chile je danes odločno demantiral vesti o prevratu v Chile. V komunikaju, ki je bil danes objavljen, se naglašja, da je predsednik odšel na dvomesečni dopust ter je po starem običaju imenoval vojnega ministra za svojega namestnika.

Iz pestre policijske kronike

Prelomljen uhan. — Nove tatvine v šoli. — Mlada žeparica.

— Gospod, nisem si mislil, da bom imel take sitnosti radi tega polomljenega uhana. — Tako je lamentiral in tožil zgovorni kmetič Lojze, doma iz okolice Medvoda. Danes zjutraj je priromal v Ljubljano z nahrbtnikom, v katerem je imel popotnico: kos kruha, nekoliko slanine in suho kranjsko klobaso. Prišel je do zlatarja L. Černeta v Wolfovi ulici ter mu ponujal zlomljeni zlat uhan na prodaj. Ponujal ga je samo za 10 Din, čeprav ga je zlatar ocenil na 100 Din. Ker se je zlatarju zdelo stvar sumljiva, je o tem obvestil stražnika, ki je kmetiča Lojzeta nato odvedel na policijo. Tu je kmetič povedal zgodbo o najdenem zlatem uhanu. Pravil je:

— Gospod! Uhan sem lansko leto meseca decembra našel na cesti v blatu med Medvodami in Presko, ko sem šel domu v Zlebe. Ker rabim denar, sem sedaj prišel v Ljubljano, da bi ga prodal. Pa hudimana, noče ga nihče kupiti in sedaj stojim še pred Vami, gospod.

— Zakaj niste stvari javili orožnikom? — Hm! Nisem mislil, da je stvar tako resna. Saj tak polomljeni uhan ni toliko vreden, da bi me dali pod paragraf.

— Ali ste bili že kdaj kaznovani? — Neveim! Imate mogoče že vi v bukvah zapisano!

Pogledali so v kriminalno razvidnico ter ugotovili, da je bil kmetič Lojze enkrat kaznovan radi prepovedane igre.

— Kaj pa ste igrali, oče Lojze? — ga vpraša policijski komisar.

— Kaj sem igral? Med mašo sem krajcarje v 1 ft metal, pa so me spravili v kejšo za 24 ur.

Policijska kronika beleži zopet nastop novega šolskega tatu, ki je včeraj dopoldne posetil tehnično fakulteto. Prilastil si je kar dva površnika. Stud. chem. Viktorja Eimovića iz Sarajeva je tak odnesel 400 Din vreden površnik, njegovemu tovarišu Božidaru Popoviću iz Tuzle 700 Din vreden površnik. O tatu ni nobene sledi.

Na sejmih v Sloveniji se pojavlja mlada, a drzna žeparica, stara okoli 20 let, doma baje iz Karlovca. Javljajo sedaj ve primerov žepnih tatvin. Žeparica ima prav dobre posele. Včeraj se je pojavila na sejmu v Braslovčah, kjer je raznim sejmjarjem izmaknila nad 3000 Din. Ima navado, da se pojavi v največjem drenju, kjer izrabljuje udobno priliko ter seže v žep. Doslej so bila vse zasedovanja za njo brezuspešna. Pojavila se je baje iz Karlovca. Javljajo zdaj več primerov zanjem žepnim sejmju, a ni imela ugodne prilike za svojo nekoncesionirano obrt.

Mlada sleparka ob madžarski meji

Komisarju obmejne policije v Belem Marštrju so se dni predstavili zanimivo 16-letno devojko Jelko Hornjakovo, doma iz Vinkovcev. Naklonjena avanturam, je Jelka pred tednom pobegnila iz Vinkovcev z namenom, da se preko meje vtihtopi na Madžarsko. Ker ni imela pri sebi nobenih potrebnih dokumentov, je napravila bistroumno načrt. Nabavila si je uniformo gimnazistkinje s čepico ter je z malo svoto denarja krenila v Beli Manjstir. Tu je izstopila in se podala v bližnjo obmejno vas, da počaka na primeren trenutek za prehod preko meje. Že prvi dan se je seznanila s finančnim dnevnikarjem Milanom Zrakičem in mu zaupala svoj namen. Tekom naslednjih dni so se med obema mladima človekoma razvili prav intimni ljubavni odnosi. Naenkrat pa je Jelka od svojega ljubimca zahtevala, da ji pomore pri prehodu preko meje, ker je njena velika želja, da odide v Pečuh k svoji teti.

Ko se je zvečer zmračilo in radi velikega naliha obmejna kontrola ni bila preveč stroga, je Zrakič odpravil Jelko na madžarsko stran. Ne da bi poznala pot, se je Jelka slepo odpravila proti Pečuhu. Kmalu pa so jo prestregli madžarski obmejni stražniki in jo še isto noč vrnili na šim stražnikom. Toda devojka je s pomočjo Zrakiča naslednjo noč ponovno skušala uiti preko meje, a zopet ni imela uspeha. Odslej se je nastanila pri Zrakiču in bi morda še dalje časa ostala njegova ljubimka, da ni zanj doznal komisar Maletič. Ker se mu je dekle zelo sumljivo, je telefonično zahteval informacije od policije v Vinkovcih, od koder so mu naročili, naj Jelko takoj odpravi v domače mesto, kjer je izvršila več sleparij. Naslednje jutro sta torej Jelka in Zrakič v spremstvu orožnikov odpotovala vsak v svojo smer: Jelka v Vinkovce, Zrakič pa v somborske zapore.

Borzna poročila

Zagrebiška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 10.955, Pariz 223, London 276.60, Newyork 56.80, Milan 275, Praga 168.60, Berlin 13.52, Dunaj 802.

INOZEMSKÉ BORZE

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.86, London 25.55, Newyork 520, Milan 25.10, Praga 15.40, Dunaj 73.10, Berlin 123.25

Nemčija prepovedala uvoz svinj iz Jugoslavije

— Beograd, 9. aprila. Danes so došle semkaj vesti, da je nemška vlada iz veterinarskih in sanitarnih razlogov prepovedala uvoz živih in zaklanih svinj iz Jugoslavije. Ta vest je v vseh tukajšnjih gospodarskih krogih izvala veliko razburjenje, zlasti še, ker so tudi vse intervencije našega poslanstva v Berlinu ostale brezuspešne. Naši gospodarski krogi so posebno neprijetno dirnjeni, ker so ugotovili, da se vrši izvoz svinj iz Madžarske v Nemčijo popolnoma nemoteno, dsi vladajo tam v veterinarskem in sanitarnem pogledu mnogo slabše razmere kakor pri nas. Včeraj so zastopniki gospodarskih krogov posetili ministra zunanjih del ter zahtevali, naj ukrene vse potrebno, da se ta prepoved ukine.

BIZANTOLOŠKI KONGRES

— Beograd, 9. aprila. Tekom večeršnjega in današnjega dne je dospelo v Beograd več inozemskih učenjakov, ki se udeležijo bizantološkega kongresa, ki bo na svečan način otvoren v navzočnosti kralja prihodnji ponedeljek.

Pogodba med Jugoslavijo in Turčijo?

— Angora, 9. aprila. Za prihodnje dni se pričakuje povratek ruskega poslanika Surica, ki je šel pred par tedni odpotovati na dvomesečni dopust. Njegov nenadni povratek se spravlja v zvezo s komplikacijami, ki so nastale na bližnjem Vahodu v zvezi z italijansko - jugoslovenskim sporom. V tukajšnjih diplomatskih krogih se širijo vesti, da se pripravljata tajna pogodba med Turčijo in Jugoslavijo, ki se smatra oboje za ogroženi od italijanske balkanske politike.

Špijonažna afera v Varšavi

Aretacije generalštabnih oficirjev.

— Varšava, 9. aprila. Oblasti so prišle na sled široko zasnovani špijonažni aferi, v katero je upletenih več visokih uradnikov in oficirjev generalnega štaba. Dognano je, da so člani te organizacije vršili že dve leti špijonažo na korist Nemčije. V Varšavi in raznih drugih mestih je izvršenih mnogo aretacij, ki vzbujajo veliko senzacijo. O podrobnostih čuvajo oblasti strogo tajnost.

Ruska politika na Kitajskem

Kantonci bodo šele sedaj trčili na svojega najnevarnejšega nasprotnika. — Boljševiki napenajo vse sile, da jim pomagajo do zmage.

Na Kitajskem se je konflikt med nasprotnimi silami poostrižl že do one mere, da lahko vsak razmeroma manj znaten incident povzroči oborožen konflikt. Inicijativo ima še vedno sovjetska Rusija.

Težko je danes presojati, koliko ima sovjetska Rusija zasluge na tem, da so se Kantonci organizirali tako dobro in da so tako sistematično pričeli in izvedli borbo za notranji prepored Kine in za emancipacijo od inozemskega vpliva. Gotovo pa je, da bi brez sovjetske pomoči kantonska armada danes ne prodirala proti Peking. Tega se dobro zavedajo tako Kantonci, kot njihovi nasprotniki Angleži in Čangcolini. Zato se mora razvoj notranje situacije na Kitajskem računati kot velik sovjetski uspeh.

Sovjetska pomoč postaja dragocena posebnost, ki se Kantonci bližajo najtežjemu delu programa, to je osvoboditve severne polovice kitajske države, kjer gospoduje Čangcolin, najposlednejši in najodločnejši od kitajskih generalov. Njegove armade so vse drugače organizirane in opremljene za boj, nego so bile čete na srednjem Jangtse-kiangu, zato bo boj z njimi nedvomno mnogo težji nego so bili dosedanja boji.

Sovjetska Rusija ima največji interes na tem, da se tudi ta del borbe konča uspešno Čangcolin je med vsemi kitajskimi politiki najhujši nasprotnik boljševikov in Rusije sploh; nastopil je proti sovjetskemu organu na pr. v področju mandžurske železnice s tako brutalnostjo in brezobzirnostjo, da bi bilo pri tem kmalu prišlo do oboroženega konflikta. Proti sovjetskemu poslaniku v Peking, Karahanu, je nastopil tako sovražno, da je moral zapustiti Peking. Okupacija sovjetskega poslanstva v Peking in preiskave v njem je nadaljevanje iste brezobzirne politike; vzbudilo je ogromno ogorčenje v Rusiji, kjer ga smatrajo za flagrantno kršitev mednarodnega

prava. Kitajci ga seveda opravičujejo kot odredbo, ki so jo povzročili sovjetski faktori sami s svojo prevratno propagando.

Jasno je, da razvijajo sovjetski emisariji živo akcijo na kitajskemu severu, kjer je treba z notranjimi težavami Čangcolinu onemogočiti uspeh in Kantoncem olajšati napredovanje. Zakaj v Moskvi se dobro zavedajo, da se je doslej dosegla šele polovica uspeha. Ako bi se Čangcolinu posrečilo odbiti Kantonske napade in obdržati gospodstvo na Kitajskem severu, bi bil to uspeh. Šele ako Kantonci zavladajo celi Kitajski, morejo biti sovjeti zadovoljni. Iznebili bi se s tem opasnega sosedu v Mandžuriji in si namesto njegove pridobitve močnega zaveznika, vso Kitajsko državo, ki bi ji po tolikih zmagah niti faktično niti pravno nihče ne mogel več kratiti popolne emancipacije od inozemskih privilegijev glede koncesij, eksteritorialnosti in carine. Vsej Aziji bi se s tem dokumentiralo, da se da z rusko pomočjo doseči osvoboditev in kitajske zmagi bi nedvomno silno vplivale na vse azijske narode, ki so v odvisnosti od evropske oblasti. Če se že sedaj čuti sovjetska propaganda v angleški, holandski, francoski Indiji, v Avganistanu in Perziji, pa celo v Egiptu in ostali severni Afriki, bi poročila o velikem kitajskem uspehu povsod to ustvarila za rusko delovanje še ugodnejše pogoje. Zato je pričakovati, da bodo boljševiki svoje prizadevanje na Kitajskem severu še pojačali in storili vse, da povzročijo čim večje notranje težave Čangcolinu in njegovemu režimu. V prihodnjih tednih se bo bržkone situacija na Kitajskem severu še izdatno poostila, ker bodo očitno tudi Angleži poskušali vse, da povečajo notranji razdor med Kantonci ter ojačajo tamkaj protikomunistično akcijo, ki jo je pričel Čangkašek v Šangaju.

Zanimivosti iz naših krajev

Originalna lepota konkurenca starih. — Dedič milijonov v hotelski kuhinji. Čudna zadeva z nakitom princese Obolenske.

Da se dajo lepote konkurence tudi praktično izkoristiti, je nedavno posvedočil fotograf Schrottmann, ki je poteval po Vojvodini in na lastno pest privlekel tako tekmovanja. Pri tem je napredoval postopoma pametneje kakor Farnmet: pri tekmovanju ni upošteval sladkobne mladosti in lepote, temveč samo kremenito starost. Fotografiral je starce in starke, računajoč z dovolj razlogi: ako se stari panj upali, lahko tudi njemu slavno uspe konkurz starih ljudi. Fotografiral jih je torej, obetali visoke nagrade za najlepše stare ljudi ter pri tem izmagoval precej masne honorarje, ki so jih razne sentimentalne starke in nedolžne stare device prav dale dajale iz mošnička, prepričane, da premorejo mnogo več skritih, neizkoriščenih čarov in dražest kakor razne mlade filmske kandidatke.

Svojo karijero je Schrottmann pričel v Čurugu, od tod pa se je preselil v Zabljo, kjer je najprej h konkurenci povabil same čvrste starce, jedrnatke tako, da bi lahko še brez Steinbacha in Voronova posvedočili svojo močnatost. Ali kakor pravi pregovor, da vsak čudež traja samo tri dni, tako se je tudi Schrottmannov konkurz kmalu razbil. Ko je ravno najintenzivneje začel razvijati svoje originalno in plodonosno podjetje, so se zanj začeli zanimati kandidati iz raznih krajev — kakor zdaj pravi narodna zbadljivka: mister Jaša iz Silbaša, mister Gjura iz Krstura, missis Draga iz Paraga, in mis Desa iz Buljke. Na številne glasove v zanimivi konkurenci se je na lepem od nekod pojavila policija, ki je še Schrottmanna fotografirala in njegovo podobo pokazala v prav neugodni luči.

Medtem ko zdaj starci lepih nad in stare ženske večnih sanjari pričakujejo obetane nagrade in sloves svoje lepote širimo ravne Vojvodine, pa ima prireditelj originalnega tekmovanja Schrottmann dovolj prilike, da svoje plošče

razvija v cameri obscuri novosadske policije.

Dne 16. septembra 1904. je v Beli Crkvi umrla vdova po bogatašu Aleksandru Schmitzu, roj. Julijana Stefanovič. Ni zapustila zakonitih naslednikov, še manj pa oporoke. Njena zapuščina se ceni na 33 milijonov dinarjev, javilo pa se je takoj po njeni smrti 487 dedičev, izmed katerih je sodišče po dolgotrajnih razpravah izbralo samo 7 izvoljenih. V smislu zapuščinske razsodbe je 9 milijonov dinarjev pripadlo gospej Elizabeti Frumerjevi, sestrji pokojnice, ki je vso to dedščino zapustila svojemu nečaku, bivšemu hotelirju Titu Stefanoviču. Srečni Tit je seveda takoj skušal pridobiti dedščino, toda stvar ni šla tako gladko, kakor si je predstavljal. Za sodne obravnave je potreboval vse svoje imetje, zapravljal hotel, in si mora zdaj v Novem Sadu kot kuhar služiti vsakdanji kruh. Na razpravi v drugi instanci potrebuje več sto tisoč dinarjev samo za kolke in takse. Kje naj jih dobi? Ubožno izpričevalo so mu odklonili, a posojila si ne more privoščiti.

Čuje se torej čisto neverjetno, a je vendar res, da se mora dedič 9 milijonov preživljati kot navaden uslužbenec v hotelski kuhinji, dokler mu kaka izredna možnost ne omogoči, da doseže pripadajočo mu milijone.

Princesa Saloma Obolenska, žena nekdanjega šefa policije na ruskem carskem dvoru, je po padcu carskega režima prišla v Pariz. Njen brat, ki je umrl še pred rusko revolucijo, ji je zapustil večje število draguljev in nakita v vrednosti poldrugega milijona frankov. Na begu iz Rusije v Pariz princesi ni uspelo, da bi dragoceni zaklad odnesla s seboj. Ni pa poteklo dolgo časa, ko je princesa po zaupnih informacijah nekaterih svojih prijateljev doznala, da njen nakit ni padel v plen boljševikov, mar-

več da so ga vojaki Vrangiove armade vzeli s seboj in prinesli v Jugoslavijo ter deponirali v Beogradu.

Princesa Obolenska se je seveda takoj začela zanimati za svoj zaklad in dognala, da je njen nakit záres deponiran v Beogradu ter da se nahaja pod sodnim sekvestrom, dokler se ne ugotovi pravi lastnik. Da doseže svoje premoženje, je princesa stopila v zvezo s podružnico neke ameriške banke v Parizu, ki je princesi priporočila dva zapurna moža za izvedbo tega posla. To sta Limbère in Veron, ki imata baje dobre zveze v Beogradu. Princesa se je dogovorila z Veronom, ki je nato odpotoval v Beograd, da ukrene vse potrebno. Princesa mu je obljubila za nagrado del nakita v vrednosti 50.000 frankov, mu podpisala polnomočje in si na konto svojega premoženja od njega izposodila 9.000 frankov. Veron je brez besede izplačal predurjeni in se odpravil v Beograd, kjer pa ga je zadelo nepričakovano presenečenje. Ko se je obrnil do sodišča, so mu predložili brzojavko, ki je prišla v Beograd prej, kakor on. S tem brzojavom je princesa Obolenska demantirala svoje pooblastilo. Ogorčeni Veron se je takoj vrnil v Pariz, zavečajoč se, da je šlo za trik, s katerim je princesa od njega izmamila 9.000 frankov.

Kakor poročajo iz Pariza, se je te dni vršila obravnava. Podrobnosti cele afe- re še niso jasne, doznava pa se, da je pariško sodišče na splošno presenečenje princeso osvobodilo. Pravda pa seveda teče dalje v drugi instanci in v Beogradu vlada zanjo razumljivo zanimanje.

Knjige, brošure, časopise, vsakovrstne tiskovine za društva, trgovce, obrtnike, urade in denarne zavode, delnice, lepake, posetnice, osmrtnice itd. izdeluje lično in ceno

Narodna tiskarna v Ljubljani

Ameriške zanimivosti

Degenerirana mladina. — Draga ljubezen. — Odkrit zaklad. — 131 letna Američanka. — Divji konji.

Čičaska porota je te dni obravnavala sličan zločin, kakršnega sta pred dobrim letom zagrešila milijonarska sinova Loeb in Leopold, ki sta iz želje po senzaciji umorila 10letnega Franka, tudi sina večkratnega milijonarja.

To pot se je vršila razprava proti 18letnemu Haroldu Croarkinu, sinu ugledne čičaske rodbine. Perverzni in blazirani milijonarski razvajenec je zlorabil nekega glednega dečka, sina očetovskega prijatelja Smitha. Ker se je bal, da bi ga deček izdal, ga je zvaljil na samotni prostor in ga s kladi-vom ubil. Tekom preiskave je Croarkin priznal, da je zlorabil tudi neko mladoletno deklico. Dasi so rodilci našli več najboljših čičaskih zagovornikov, ki naj bi sina rešili, jim je to uspelo le deloma, zakaj Croarkin je bil obsojen na dosmrtno ječo. Mladini in zakrknjeni zločinec je kazeno mirno sprejel in se samo cinično nasmehnil, ko so mu sporočili obsodbo.

V 27letnega šoferja Wilburja Testarda iz Čičage se je zaljubila neka 60letna bogata vdova. Obsipala ga je z darili, mu kupila lep avto in mu naposled podarila tudi krasen in dragocen prstan z rubinom. Prstan pa je imel fatalne posledice. Šoferjeva žena je odkrila nezvestobo svojega moža in je vžejala tožbo za ločitev zakona. Sodišče ji je priznalo 25.000 dolarjev, to je 1.400.000 dinarjev odškodnine za srčne bolečine. To svoto mora plačati stara vdova, obenem pa bo morala skrbeti za oba otroka šoferjeve žene.

Nedavno je bila na neki dražbi v Bostonu prodana stara slika za 50 centov, to je v naši valuti približno 28 Din. Lastnik je doma sliko očistil in pregledal ter opazil, da ima spodaj neko signaturo. Šel je k profesorju umetnostne zgodovine in dal sliko preiskati. Ugotovili so, da je slika originalno delo slovitega Van Dycka in dva dni kasneje je bila prodana za 100.000 dolarjev, to je 5.500.000 dinarjev.

V Newyorku je umrla pretekli mesec najstarejša ženska Amerike, Margaretta Jane Appleton, ki je dosegla metuzalemsko starost 131 let.

Nedavno smo poročali o terorju, ki so ga izvajali thitapcel in banditi povodom volitve župana v Čičagu, ki so se vršile te dni.

Kandidata sta bila dosedanj župan demokrat Dever in republikanec Thompson. Volilna borba je bila zelo živahna, v volilnih imenikih je bilo vpisanih 1.167.000 volilcev. Glavna deviza volilnega boja je bila: za ali proti prohibiciji. Dosedanj župan Dever je bil izrazit in odločen pristaš prohibicije, dočim se je Thompson zavzemal za omiljenje dosedanjega pretrganega prohibicijskega sistema. In izvoljen je bil Thompson, ki je obljubil, da bo delal na omiljenje abstinenčnih zakonov.

V državi Utah se klatijo velike črede divjih konj, ki povzročajo farmerjem ogromno škodo. Zato je guverner Deen nedavno podpisal zakon, ki odreja energično pokončevanje konj, ki se klatijo na prostem in po gozdovih. Če se ta postava uveljavl, bo pokončanih okoli 10.000 konj.

Sokol

III. Prednjaški tečaj JSS

Po dobri uspelem drugem prednjaškem tečaju za člane v Ljubljani in za članice v Zagrebu, ki sta se oba vršila še v preteklem poslovnem letu, sklicuje tehnični odbor JSS neposredno po končani glavni skupščini v Beogradu tretji savezni prednjaški tečaj, ki se bo vršil v Ljubljani od 19. aprila do 14. maja t. l.

Da se vrši ta tečaj, je bilo sklenjeno na zboru župnih načelnikov na predlog tehničnega odbora JSS; savezna skupščina je to odobrila in zaključila, da je udeležba na tem tečaju in sploh vseh saveznih tečajih obvezna za vse župe Vsaka župa mora poslati v tečaj vsaj enega člana.

JSS je razposlal na vse župe in društva poziv na III. tečaj z neobhodno potrebnimi navodili; prijave je treba poslati tehničnemu odboru JSS najkasneje do 15. aprila.

O veliki važnosti prednjaških tečajev se je že neštokrat poudarjalo. Društvo, ki se resnično briga za svoje nalogo, ve, da je strokovno in vsestransko izobražen prednjaški zbor najboljša garancija za uspevanje in napredek društva.

Istovrstno s tem tečajem se bo vršil v Ljubljani od 1. do 7. maja tečaj za vrhunske to je najboljšie telovadce, torej za one, ki se nameravajo udeležiti letos tekme za prvenstvo. To bo obenem priprava naših borcev za mednarodno tekmo (olimpijado) v Amsterdamu 1928. l. — Vzgoja vrhunskih telovadcev je velikega pomena in še večje važnosti. Z dviganjem sposobnosti dviga se zanimanje, interes, borbeni sila društva in dobra volja za delo. Društva, ki imajo dobrih telovadcev, naj jih pošljejo gotovo v tečaj; prijave je poslati do 20. t. m.

Društva, storite svojo dolžnost, načelniki, pobričajte se za dober prednjaški naračaj in skrbite za napredek svojih društev!

Udeležba ČOS na telovadnem zletu v Viborgu (Finska). ČOS se udeležil letos telovadnega zleta v Viborgu na Finskem (od 4. do 6. junija) in sicer z izbranimi telovadci. Pozvala je v to svrhu vrhunske telovadce v Prago na izbirno tekmo, ki se bo vršila 10. aprila v Tyrševem domu. Ta tekma bo obsegala vse zletne proste vaje z leta 1926. ter po dve poljubni vaji na krogih in bradli. Na zlet bodo poslani od izbranih telovadcev oni, ki si preiskre 5 tedenski dopust od 9. maja do 14. junija.

Sola Slovanskega Sokolstva se vrši definitivno v Pragi od 24. aprila do 1. maja s sledečim programom: 1. Slovanska misel in Sokolstvo. 2. Zgodovina Sokolstva. 3. Sokolska ideja. 4. Organizacija telesne vzgoje. 5. Naša upravna organizacija. 6. Sredstva telesne vzgoje, vojaška vzgoja, šport itd. 7. Prosvetno delo. 8. Utisli poslušalec in predlogi za bodočo šolo. — Jugoslovanski Sokolski Savez se udeležil te šole po svojih zastopnikih-predavateljih in po 10 bratih-poslušalcih, ki se udeležijo šole na račun ČOS. Starešinstvo JSS je pozvalo vse župe, naj javijo takoj po enega brata, ki bi mogel prisostvovati šoli. Če jih bo javljenih več kot 10, bo starešinstvo izbralo 10 poslušalcev, ostali pa se bodo udeležili šole kot izredni poslušalci.

Sokolska župa v Bjelevaru je začela izdajati svoj »Zupski Sokolski vjesnik«. Prva številka ima sledečo vsebino: Dr. B. Sunajkovič: Rijet, dvije mladima. — R. B.: Sta še meni vezbanje! Imam ja dosta vezbanja, kad se naradim ceo dan... Vjesti iz župe. — Vjesti iz društva. — Tehničke vjesti.

— List se narača pri župi Bjelevar in etane letno Din 20.—, posamezna številka Din 2. Sokolski list za jugoslovanski sokolski naračaj ima v marčevski številki tole vsebino: Ljubomir Kokić: Zašto idem u Soko? — Vladimir K.: Domovina se je maščevala. — Hajrudin Čurić: Sta nas čeka. — I. R.: Kako skrbim za svoje telo? — Rečnice. — Ante Brozović: U sokolani. — Nikola Došenović: Dani grozota! Niko: Dva druga z juga. — Hajrudin Čurić: Proleće Sokolstva. — Dopisi. — Glasnik. — Sokolski se narača v Užiteljski tiskarni in stane za vse leto Din 18.

bilo k obravnavi psihofatre. Ker je bilo v polnih in ker je vladala v porotni dvorani napeta atmosfera, je predsednik prekinil obravnavo in določil, da se začne popoldansko porotno zasedanje ob pol treh.

XIV. Popoldne je sodišče odredilo, da smejo v porotno dvorano samo oni, ki imajo vstopnice. Popoldne je bila namreč dvorana tako nabita, da ni bilo mogoče dihati. Popoldanski listi so že poročali o dopoldanski obravnavi. Objavljena obtožnica je prinesla javnosti nekatere neznane podrobnosti in zanimanje za obravnavo se je še povečalo. Pred sodno palačo se je zbrala ogromna množica občinstva in popoldne je bil naval na sodišče še večji.

Med občinstvom v porotni dvorani so sedeli nazniki, ki jim je bilo naročeno vzdrževati red.

Po otvoritvi obravnave je predsednik pozval občinstvo, naj bo mirno, in zagrozil, da bo vsak razgrajšč odstranjen iz dvorane. Nato je dal poznavalcem grafologije listek, na katerem je obtoženec popoldne napisal nekatere stavke. Predložil jim je tudi nekatere listine, jih je zahtevalo sodišče na vpogled od denarnega zavoda Hora in dr.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 9. aprila 1927; katoličani: Leonida, Marija K.; pravoslavni: 27. marca, Martona.

Jutri: Nedelja, 10. aprila 1927; katoličani: »Cvetna nedelja; pravoslavni: 28. marca, Ilarion.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama ob 15.: »Božji Slove«. — Opera: »Orlovc«. Kino Matica: »Prestol in ljubav.« »Lov za zaročenko.«

Mladinska akademija Ljubljanskega Sokola ob 20. v Narodnem domu. Zabavni večer Akademskega kluba v Šiški ob 20. na Bellevue.

Predavanja: Ob 20.30 v društvu »Soča« (Lj. Dvor), dr. Andrejka: »Pokrajinsko obelježje Tavčarjevih romanov.« Ob 18. v areni Narodnega doma dr. Stojan Bajić: »Liga narodov.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Gledališča: Drama: »Lumpacij vagon.« — Opera ob 15.: »Tajda.«

Kino Matica: »Prestol in ljubav.« »Lov za zaročenko.« »Življenje na otočju Fidži«, kulturni film ZKD ob 9.30 in 11. v kinu Matici.

Akademija drž. realke ob 10. v realni telovadnici.

Sport: Prvenstvene nogometne tekme: ob 14.30 Hermes-Primorje, ob 16. Jadran-Ilirija, obe na igrišču Primorja.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Ramor, Miklošičeva c.; Trnkoczy, Mestni trg.

Solne zalde danes ob 18.37, vzide jutri ob 5.28 in zalde ob 18.38.

Mesece zalde ob 8.17 ponoči (prvi krajec), vzide jutri ob 11.22 in zalde v pondeljek ob 8.50 zjutraj.

ZA NASE NAROCNIKE.

Danes in v pondeljek se lahko zglašajo naročniki z izkaznicami vseh serij, ki se iz tega ali onega vzroka niso zglašili tekoni zadnjih treh tednov, ko je bila njihova serija na vrsti.

Nedelja oljk in butar

Na cvetno nedeljo se krščanski svet spominja Kristusovega prihoda v Jeruzalem. Verno ljudstvo je spremljalo svojega učitelja z oljkovimi vejicami v rokah kot simbolom miru, sprave in ljubezni do bližnjega. Tradicija cvetne nedelje se je ohranila skozi dolga stoletja do današnjih časov. Enkrat v letu drže ljudje v rokah simbol miru, ki pa žal ne doseže njihovih src, kajti mir niso ljudje samo v rokah in na jeziku, v srcih pa ostane slej kot prej mržnja, zavist, sebičnost, slavožepje in druga prirojena nagnjenja.

Cvetna nedelja je po mestih in znamenju oljk, po kmetih pa v znamenju butar. V mestih se ta krščanski običaj polagoma preživlja, številni verniki, ki hodijo z oljkovimi vejicami v cerkev, je od leta do leta manjše. Cvetna nedelja v mestih nima tistega idiličnega ozadja in pomena, kakor ga ima na kmetih, kjer je cvetna nedelja poleg božičnih in velikonočnih praznikov najlepši dan v letu. Kmetstvo ljudstvo, zlasti mladina, se pripravljajo na praznik butar že več dni poprej. Treba je natrgati v gozdu bršljan in sicer najlepšega, narezati vrbove palice z metami in poskrbeti, da pride na butaro tudi nekaj jabolk in pomaranč. To nalogo imajo šolarji starejših letnikov, odnosno mladeniči, ki se še ne smejo prištevati med fante. Z velikim navdušenjem hodijo v gozd po bršljan in vrbove vejice, ko je pa butara povezana in primerno okrašena, jo zavleče na cvetno nedeljo zjutraj ponosno na ramo in hajdi v cerkev k blagoslovu.

Po kmetih so cerkve na cvetno nedeljo podobne zelenemu gozju. Pred mašo se zbere mladina z butarami pred cerkvijo, kjer se razvijejo živahni pomenki, čisto pa tudi spori o tem, katera butara je najlepša in kateri nosilec najmočnejši. Spori o butarah in moči razvnamajo mlado kri in tako se pogosto pripeti, da se začne fantič pred cerkvijo s simboli miru neusmiljeno obdelovati. V prepri in pretepe morajo poseči starejši fantje, ki navijejo vročelnim petelinčkom ušesa in jih opozore, da butare niso namenjene pretepavanju.

Med mašo dobe butare blagoslov, po maši pa odnese fantič »žegen« domov, kjer ga dobi živina. V tem pogledu ima živina prednost pred ljudmi, kjer jedo ljudje po kmetih velikonočni »žegen« v obliki jaje s hrenom, krače in kolače šele na veliko nedeljo zjutraj, dočim dobi živina »žegen« že na cvetno nedeljo.

Darimo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Končno je prizval obtoženca, naj nadaljuje svoje poplavo obtoženca.

— Tisto noč sva preživela v neprestanih čudovitih situacijah. Priznam, da mi je bilo početka prijetno opazovati ljudi iz drugega vidika kakor poprej, kajti to novo občevanje z ljudmi mi je bilo tuje. Zavest, da vse, kar počenja ljudje v moji navzočnosti, ni namenjeno meni, mi je omogočala še točnejše opazovanje. Vsak je lahko počel, kar je hotel.

To je bil začetek mojega spametovanja.

Videl sem ljudi, ki so se mi zdeli drugače normalni, iz novega, čisto opazovalnega vidika so bili pa v svojem pohlepu po denarju tako mizerni, podli in neznačajni, da nisem mogel verjeti lastnim očem. Mislim, da so nove oči krive, da vidim ljudi v taki luči. Ko sem pa malo premislil, mi je postalo jasno, da se te uboge kreature niso prav nič izpremenile. Bile so vedno enake, samo da prejšnje čase njihove podlosti nisem opazil, ker me ni zanimala.

Tako sem spoznal, da so maske ljudi okrog nas vedno naš proizvod. Naše misli so tista roka, ki nam slika svet izven nas.

Ladislav Vladyka:

49

Skrivnost mrtvašnice

Vpričo Polavskega sva svečano obljubila, da bova drug drugega pardonirala in da ne storiva ničesar, kar bi moglo enemu ali drugemu škodovati. Da bi ne bilo nesporazumljenj, kajti jaz sem bil oženjen, sva se dogovorila, da ostaneva čez noč zunaj in da se vrneva šele zjutraj v Motol, kjer naj bi Polavsky ob osmih čakal, da naju spravi zopet v red.

Zavedam se dobro, da je porotna obravnava resna in važna. Vem tudi, da mi preti stroga kazen. Zato se bojim, da bi nastal v dvorani splošen smeh, ako začnem pripovedovati, kaj vse sva doživela, dasi je vse čista resnica. Ne bom torej pripovedoval podrobnosti, dasi vem, da bi se dale s pričami dokazati in da bi se našle priče tudi tu v porotni dvorani med občinstvom.

Nesporazumljenja in neverjetne burke, ki so mejile včasih na razmislec, se dajo pojasniti z vplivom vinskih hlapov, kajti svojo zamenjavo sva preizkušala samo tam, kjer se polaga važ-

nost na denar, ne pa na besede. Naletela sva na nekatere znanke in, nene je neka, v praški družbi dobro znana dama, celo naprosila, naj prevzamem račune njene šivilje in jih kot kavalir potavnam.

Skušal sem jo prepričati, da gre za fatalno zmoto, in prosil sem jo, da mi drugi dan ne pošila nobenih računov. Šele ko mi je zašepetala na uho nekaj nepričakovanih pikantnosti, ki jih nisem hotel prevzeti na Horov račun, sem se vrnil k Hori in on me je rešil iz kočljivega položaja. Vzel je iz listnice vizitko, napisal nekaj na kuverto in pozval natakarija, naj izroči pismo dotični dami. Listnico je vzel že poprej iz suknje, ki sem jo oblekel jaz, da bi bila zamenjava popolna.

Predsednik se je škodoželjno smehljaj. Državni pravdnik je vprašal občinstva:

— Zakaj niste vi napisali? Dotična dama je gotovo poznala Horalkovo pisavo.

— Ne, ni je poznala, kajti pismene je napisal Hora že v Motolu. Napravila sva za vsak slučaj nekaj poizkusov in kakor je Polavsky domneval, se je prenesla pisava in oblika življenjskih funkcij z enega na drugega prav tako,

kakor spomin in sovraštvo, zlasti pa duševno stanje, ki mu pravimo naklonjenost ali simpatija. To se mi zdi posebnost, kajti edino na ta način se da razlagati vse, kar je sledilo iz usodne zamenjave najinih življenj.

Otovo imate tu kako listino, ki jo je napisal Hora v prejšnjih časih. Prosim, da zaslišite gospoda disponenta Borovička, ki vam bo povedal, kako sta se razlikovali pisavi obeh družabnikov trdke in kako karakteristične podpise sta imela oba. Podpis v denarnem zavodu ima svoj pomen. Dovolite mi podpisati se in naj gospod disponent moj podpis pregleda.

Kljub protestu državnega pravdnika je predsednik napravil ta poizkus in Borovička je potrdil, da se podpisoval tako Horalek. Obtoženec je napisal na hitro roko še nekaj stavkov in tudi to pisavo je priznal Borovička za Horalkovo.

Državni pravdnik je predlagal, naj se zaslišijo veččaki v pisavi. Sodišče je njegovi zahtevi ugodilo.

Obtoženec zagovornik je predlagal, naj preiščejo duševno stanje obtoženca in naj se obravnava v to svrhu preloži. Sodišče je po kratkem posvetovanju ta predlog odklonilo, pač pa je pova-

Razveseljivo tujski promet na Jadranu

Sezona se že pričena. — Prve lastavice v podobi izletnikov iz vseh delov sveta. — Ekskurzije iz Avstrije. — Obisk angleških geografov. — Živahen promet za Veliko noč.

Zagrebaške novine prinašajo iz Splita razveseljiva poročila o naraščanju tujkega prometa na naši rivjeri. Na celo naše Primorje so pričeli prihajati izozemci posamezno in v skupinah. Pojavljajo se v vseh primorskih mestih. Vzbujajo pozornost s svojimi sportnimi, čisto prav ekscentričnimi oblekami. To so prve lastavice, ki najvajo pričetek sezone izletov, ekskurzij in tujkega prometa. Tako se v vseh naših večjih in manjših primorskih mestih, označenih za letovišča zbog samega dejstva, da jih greje toplo južno sonce in opljuskava sinje morje, občuti pričetek sezonskega življenja. Kopalnice ob morju obali so zaenkrat še prazne. Le posamezni kopalci se spuščajo v vodo, tuji pa se zadovoljujejo s solnčenjem in z vdihavanjem morskega zraka ter s sanjarenjem na romantičnih počivališčih nad morisko obalo. Morje jim je zaenkrat še prehladno.

Sodeč po interesu, ki je zavladal v inozemstvu, bo naša rivjera letos vrlo dobro obiskana. Dubrovnik je s tujskim prometom že sedaj zadovoljen. Gotovo pa se bodo tekom sezone zadovoljila tudi vsa druga mesta vzdolž naše jadranske obale, ker so najavljene številne ekskurzije znanstvenih društev in raznih inozemskih organizacij. Danci so z najlepšimi vtisi odpotovali, zdaj jim bodo po vrsti sledili drugi. Od 10. do 18. aprila priredi slednjo ekskurzijo na naše Primorje dunajska »Uranica«. Ekskurzijo je organiziral naš polniški urad na Dunaju. Izletnike pa bo na vsej poti spremljal poznavelec našega Primorja in veliki prijatelj našega naroda prof. Weiss, ki si je s svojimi

številnimi predavanji na Dunaju in po vsej Avstriji pridobil velike zasluge za propagando in spoznavanje naše države. Ekskurzije se udeležijo 72 članov »Uranice«. Interes pa je na Dunaju in Avstriji tako velik, da je uprava »Uranice« sklenila prirediti tekom letošnje sezone še eno ekskurzijo. Izletniki prispejo z Dunaja z direktnim vlakom v Split 11. t. m. ter si bodo ogledali okolico, nato pa nadaljevali pot v Dubrovnik ter se preko Korčule in Šibenika vrnil v Trst in na Dunaj.

Za velikonocne praznike priredita poučno potovanje svojih članov avstrijsko planinsko društvo in dunajski turistični klub. Potovali bodo preko Zagreba na Sušak, Rab in Šibenik, Split, Dubrovnik in Kotor. Na povratku se bodo ustavili na Korčuli in Visu. To ekspedicijski vodi Edvard Stocker.

Istotako okrog Velike noči prispe iz Londona angleško geografsko društvo. Z Lloydovim parnikom »Asia« dosepe istočasno veliko članov kluba »Ellenical Travelers«. Ogledali si bodo vsa važnejša pristanišča in zanimivosti naše rivjere. Klub priredi aprila še eno potovanje svojih članov. Prispejo bodo z velikim Lloydovim parobrodom »Friulic« ter se bodo dalje časa zadržali v Splitu in Dubrovniku.

Poleg inozemskih izletnikov bo seveda ob Veliki noči posetilo rivjero tudi veliko število naših ljudi iz raznih krajev naše države. Pripravljene je prihod velikega števila raznih šolarjev, ki bodo pod vodstvom učiteljev porabili praznike za par lepih solnčnih dni ob Jadranskem morju.

Popolna preosnova pouka v naših srednjih šolah

Trije tipi naših srednjih šol. — Pouk jezikov. — Obvezna telovadba, higijena in gospodinjstvo. — Definitivni osnutek izgotovijo tri specialne komisije.

Anketna komisija strokovnjakov, v katero je prosvetni minister Vučković pozval strokovnjake iz Beograda, Sarajeva, Zagreba, Ljubljane in Splita, je pod predsedovanjem pomočnika prosvetnega ministra Dragomira Obradovića predložila razpisno dovršila svoje delo. Komisija je imela celo vrsto sestankov. Na prvi seji se je razpravljalo o potrebnih tipih srednjih šol in je bilo soglasno mišljenje, da moramo glede na razmere v naši državi ustvariti tri čisto posebne vrste zavodov: klasične gimnazije, realne gimnazije in reake, vse z 8 razredi in z dvema stopnjama. Glavni tip ostane realna gimnazija, ne da bi se pri tem zatirala ostala dva tipa in ne da bi se rušile tradicije. Dovoljevali pa se bo sta klasična gimnazija in realka, kjer bo za to vladala potreba in kjer bodo dani potrebni pogoji.

V humanistični gimnaziji se bo pozornost posvečala latinščini, grščini, narodnemu jeziku in zgodovini, v realnih gimnazijah in prirodnih naukah, a realna gimnazija se bo v 7 razredu razdelila v dva oddelka: v prvem se bo latinščina učila po 6 ur tedensko, v drugem pa samo po dve uri, dočim se bodo ostale štiri ure porabile za matematiko in deskriptivno geometrijo. Specialno se bo v humanističnih gimnazijah poučevala latinščina od 2. do 8. razreda, grščina pa od 5. do 8. razreda. V nižjih razredih bo latinščina po 6 ur tedensko, v višjih po 5. a grščina v vseh višjih razredih po 6 ur. Na vseh srednjih šolah se bo predavala splošna zgodovina v nižjih razredih. V humanističnih gimnazijah se bo od 1. do 8. razreda poučevala tudi francoščina ali nemščina, v realnih gimnazijah in realkah pa v vseh razredih francoščina. Nemščina se bo v realnih gimnazijah poučevala od 3. do 8. razreda, v realkah pa poljubno angleščina, nemščina ali italijanščina. Razum tega bo v realnih gimnazijah obvezen pouk ruskega, češkega ali poljskega jezika in sicer v 7. in 8. razredu onih oddelkov, kjer se bo latinščina poučevala po 6 ur.

V humanističnih gimnazijah se bo v 8. razredu predavalo tudi o umetnosti. Naša književnost se bo poučevala v zvezi z glavnimi poljavi svetovne literature.

Tesni vzgledi naše šolske mladine se bo posvečala posebna pozornost. Telovadba se bo gojila v vseh razredih, v 7. in 8. pa bo svobodno dovoljeno dijakom, da po svoje gojijo sport in telovadbo. Obenem s telovadbo in naravoslovjem se bo poučevala higijena. Vsaka šola mora imeti svoje zdravniške. Ženske realne gimnazije pa bodo poskrbele za potrebno gospodinjstvo izobražbo svojih gojenk.

Vprašanje verouka, o katerem se razpravljalo, ali naj se poučuje samo v prvih pet razredih ali tudi v nadaljnjih, tudi tokrat ni definitivno rešeno, češ da kulturno politični razlogi na Hrvaškem in v Sloveniji zahtevajo, da se verouk poučuje v vseh razredih.

Komisija je s tem izgotovila osnutek izenačenja načrtov pouka v vseh naših srednjih šolah. V kar je bil prosvetni minister pooblaščen od Narodne skupščine. Zdej se bodo začeli izdelovati načrti urnikov. Načrt pouka v realnih gimnazijah bo izdelala specialna komisija, ki jo bo te dni sklical prosvetni minister. Pouk v humanističnih gimnazijah se bo organiziral v Zagrebu in v sporazumu s Splitom in Ljubljano, pouk v realkah pa v Ljubljani in v sporazumu z Zagrebom in Splitom. Programi pouka v vseh višjih razredih bodo popolnoma predrugačeni, v nižjih razredih pa se bodo izvršile samo nekatere izpremembe in potrebne dopolnitve.

Prosveta

Gledališki pregled

Dramska umetnost v Rusiji uživa veliko podporo vlade. Znano je, da je vodja prosvetne politike v Rusiji Lunatarski sam dramski pisatelj, ki daje vsem gledališkim podjetjem znatno pomoč. Pri tem ga podpirata dva ravnatelja, ki sta tudi režiserja, Stanislavski in Meyerhold. Oba hodita različna pota, toda sta mojšta vsak po svoje. Zato je tudi uspevanje sovjetskega teatra razumljivo. Danes imajo v Rusiji 6000 odrov, od katerih jih je polovica na kmetih in od katerih jih dobiva 2000 državno podporo. V Parizu so igrali z velikim uspehom novo igrano znanega francoskega avtorja H. Bernsteina »Le veauin« (»Strup«).

Feliks Weingartner, ki prevzame vodstvo konservatorija v Baselu, bo osnoval tam mednarodni tečaj za dirigente, ki ga bo sam vodil.

Emma Gramatica, znana italijanska tragedinja, ki gostuje pravkar po Dunaju, Pragi in drugod, je po rodu Jugoslovanka. Rojena je na Reki in njena mati je bila Jugoslovanka. Se sedaj zna nekaj naših besed in izrazov. V mladosti je prav dobro govorila po naše. Pozneje pa jo pozabila in postala prištna Italijanka in ljubljenska fašizma.

V Pragi je pravkar vprizoril Jaroslav Kvapil nanovo »Hamleta« in to na Vinogradih. To je tretji Hamlet v letošnji praški sezoni in je imel lep uspeh. Znano je, da je v novembru insceniral z velikim uspehom Hamleta na Nar. dividu režiser Hilar. Tu pa je igral naslovno vlogo Števanec, Ofelijo pa Friedlov, oba naslednika nepozabnega Voljana in Hane Kvapilove.

Mascagni, slavni italijanski kompozist in dirigent milanske Scale, je po večletnem premoru zložil novo vedramatično opero v

dveh dejanjih. Izvajali jo bodo prihodnjo sezono v Milanu. Podrobnosti o njej še niso znane.

Petdesetletnico znanega violinista Burmestra praznujejo te dni v Hamburgu. Mestni magistrat je določil, da se imenuje neka ulica po njem, univerza v Hamburgu pa, ki ji je mojster podelil vse dohodke svojega jubilejnega koncerta, mu je poklonila častno zlato medaljo.

Maks Reinhardt bo z ameriškim denarjem sezidal v Berlinu na Kurfürstendammu novo gledališče s 750 sedeži.

Vodstvo drž. gledališča na Dunaju je izdalo strog ukaz, da se zamudnikom predstav v teh gledališčih ne sme dovoljevati med aktem vstopati v parter, lože, balkoni in galerije.

Važnejše dunajske predstave so: v drž. operi Hindemithov »Cardillac« v Volkeoperi duhovna opera »Irina«, nazvana po glavni junakinji, ruski aristokratki.

V Beogradu gostuje znani operni pevec Ziga Zalewski v operah »Tosca« in »Rigoletto«. Sicer igrajo poleg starega repertoarja še Dumasovega »Kean« in Kosorotove »Jesenske gosle«.

Jurij Jurjevjev, član beogradske opere, gostuje na Poljskem v Varšavi kot »Scarpia«, »Rigoletto« in »Amonasro«, nakar se vrne v Beograd.

V Zagrebu imajo premijero Shawove igre »Hše g. Sartorijac«. Na Tuškancu predava I. Nevistić o temi »Kriza v literaturi ali kriza v publiki?« — Dramska šola igra Donadinevo »Gogoljevo smrt« in »Na rodni grudi« (Polje-Kamov). — 13. t. m. bo Chopinov koncert slavnega poljskega violinista Josipa

Slivinskega. — Prof. Juro Tkalič, znani hrvaški čelist, bo priredil za svojo umetniško 30 letnico slavnostni koncert.

V Osijskem igrajo noviteto »Monsieur Brotonneau« (Fleur Caillavet).

Maribor igra za velikonocno praznike Deutsches »Pasijon« v prestavi Frana Finžgarja in režiji Rada Zeleznika.

V Trgovskem domu v Gorici so igrali Andrejevo »Anfiso« s Terčičem in Kledejevo v glavnih vlogah. Režiral je g. Terčič.

V Idriji so igrali Petrovičev »Vozel«.

F. L.

„Lumpacij Vagabund“

Premijera v ljubljanski drami.

Prva premijera Iv. Nep. Nestrojeve čarobne burke s petjem »Zli duh Lumpacij Vagabund« se je na slovenskem odru vršila dne 5. februarja 1871. Lokalizirani prevod je oskrbel Jakob Alešovec. Zanikrno troperesno deteljsko so igrali Noll, Jelocnik in Šušteršič; gledališče je bilo natlačeno polno. Poslej se je ta burka uprizarjala malone vsak predpust, najraje pa na pustni torek popoldne. Zabavala je mladino in preproste sloje; za večerno predstavo je bila že zastarela in obrabljena.

Sinoči se je vršila nekaka druga premijera te 94 let stare burke v novem O. Zupaničevem prevodu in z novimi dekoracijami po osnutkih scenografa Iv. Vavpotiča. Kakor operete, prinaša novi boj za obstoj nasaga gledališča tudi razne burke in je prinesel zdej Lumpacija Vagabunda. Vzgala ni, ker dejanje je prenašeno, tehnična nerodna, karakterizacija površna, vžle 39 vlogam komaj četrto omembe vrednih oseb; satira na romantike in namigavanja na absolutistični Metternichov režim sta povsem obledela. Igro drže le obrtniki Lim, Cvrm in Kneftra.

Original v besedno humornem dunajskem dialektu je svojedobno zabaval v Alešovečem slovenskem dialektičnem prevodu, ki so ga tekmo 50 let obogatili še različni naši komiki s svojimi bolj ali manj okusnimi dvotipi in ekstempori. Oton Zupanič je prav lepo nanovo prevedel prozo in pevske vlože, črtal vse neokusnosti in grobosti ter vse v zorno slovenščino preli, toda večino humorja s tem ubil. N. pr. »Jaz sem L. V., duh, ki ga — pinhe« ni lepo, a ljudje so se temu včasih smejali. Sinoči se ni izreku: »Jaz sem L. V., duh in pol« nihče niti nasmehnil. Ali: včasih je zanikrna trojica pela »Kar prifehtamo, vse zahtetamo«, kar je imelo v sebi narodni humor; današnje »Kar naprosimo, v grol trosimo« je brez dvotipa. Itd. Burke, ki učinkujejo, ne le situatno, nego tudi besedno, zlasti z dialektično komiko, pa izgubljajo mnogo učinkovitosti v knjižno se tako krasnem prevodu.

Uprizoritev je bila v prof. Šestovi režiji prav dobra; z novimi Vavpotičevimi dekoracijami so naravnost razkošno opremili vseh osmero slik. Toda mar ni škoda denarja in truda za tako zastarelo nemško reč? — Med potujočimi obrtniki je bil zlasti G. Rogoz kot frtarka Nitka in igri in petju izvrstni; novega pa ni prinesel. Poleg njega sta g. Cesar kot plahi ljubimec Lim in g. Povh kot načelni pijanec Dreta po možnosti zabavala občinstvo. G. g. Skrbnišek kot Stelleris, Marija Vera kot Fortuna, Saričeva kot Pepca in Danilo kot njen oče Stružnik so se potrudili za svoje figure. Čedno je nastopil balet.

Pri predstavi je sviral mal oddelček vojaške godbe stilo stare komade in izvajal Ad. Müllerjevo kupletno godbo pod vodstvom g. H. Svetla. Kuplj. g. Balatke bi bil ob humornem tekstu prav dober.

Gledališče je bilo — kakor v operi — pač zaradi deževja slabo obiskano in je bila publika dokaj hladna. Zeleti je prihodnjič razprodani hiš.

Fr. G.

Sattnerjeva opera »Tajda« se poje jutri, na Čvetno nedeljo, popoldne ob 13. v ljubljanski operi kot ljudska predstava po nižnjani cenah. V operi nastopijo: g. Ribičev, g. Betetto, g. Kovač, g. Zupan itd.

Prva repitza burke »Lumpacija Vagabunda« bo jutri, v nedeljo zvečer ob 20. v drami, in sicer na korist bolniškega fonda Udruženja gledaliških igralcev v Ljubljani. Zasedba je ista kakor pri premijeri. Sodeluje baletni zbor in muzika dravske divizije pod vodstvom dirigenta g. Svetla.

»Prodana nevesta« z dirigentom gosp. Oskarjem Nedbalom se poje v ljubljanski operi v torek 12. t. m. ob pol 8. zvečer. Ime najboljšega češkega opernega dirigenta nam brez dvoma jamči, da bomo imeli tokrat »Prodano nevesto« v tako dovršeni obliki v muzikalnem oziru kakor še nikdar do sedaj, saj jo dirigira slavni Nedbal popolnoma v tradiciji Smetane samega. Cene navadne opere. Vstopnice v predprodaji pri dnevnih blagajni v operi.

Naši rojaki v Ameriki

V Chicagu se je pretekli mesec pri avtomobilski vožnji ponesrečilo več naših rojakov. V nedeljo, dne 13. marca, se je Anton Vencel odpeljal v okolico Jolietta, z njim so se vozili tudi trgovca Janez Stajer in Anton Tomazin ter Fran Kržišnik in Jože Lasič. Zvečer so se vračali proti domu. V bližini Manhattan, mesteca, ki je oddaljeno približno 18 km od Jolietta, je avtomobil pasiral progo baš v trenutku, ko je privozil tovorni vlak iz Chicaga. Pri koliziji je avtomobil odletel v stran, se prevrnil in popolnoma razbil. Vsi so bili poškodovani, Stajer in Kržišnik pa najbolj, tako, da so ju morali prepeljati v bolnico.

V Clevelandu, ki je ena največjih slovenskih naselbin v Severni Ameriki, je pretekli mesec umrla gospa Rozalija Ban v starosti 43 let. Pokojna je bila rodom iz Ušenišča pri Moravčah. — Tragična smrt je v Clevelandu doletela Janeza Jazbeca. Ko je na cesti stopil iz avtomobila, je pridrel mimo težak tovorni avtomobil ter ga zrušil na tla. Jazbeca so morali prepeljati v bolnico, kjer je pa že drugi dan podlegel težkim notranjim poškodbam. Pokojni, ki je bil doma iz Lukovice pri Domžalah, je prišel šele pred štirimi leti v Ameriko. Njegova tragična smrt je vzbudila med rojaki splošno sočutje.

Slične smrti je umrl tudi Josip Žnider, eden najstarejših slovenskih naseljencev v Clevelandu. Povolil ga je avtomobil, do smrti. Pokojni je bil star 70 let in doma iz Zafare pri Žužemberku. V Ameriki je bival 35 let. V kraju Lorraine v državi Ohio je pretekli mesec preminula Marija Mihelič,

ki je bila v Ameriki že tudi več desetletij. — V Chicagu je umrl po dolgi in mučni bolezni Fran Terselič, doma iz Slovenije.

Vozna in galopna dirka

Kola jahačev in vozačev v Ljubljani.

1. Ljubljanska dirka: enovprezna za toplokrvne triletne in starejše konje. Daljava 2000 m. Konji, ki so pridirkali 3—6000 Din, 20 m dodatka; za vsakih 1000 Din še 10 m dodatka; konji, ki še niso pridirkali 2000 dinarjev, 20 m manje, triletni 40 manje, v Sloveniji rojeni konji 60 m manje. Maksimalni dodatek 350 m. Prijavnina 100 Din. Nagrade: I. 3000 Din, II. 2000 Din, III. 1000 dinarjev.

2. Slovenska dirka: enovprezna za toplokrvne triletne in starejše konje, rojene in vzgojene v Sloveniji. Daljava 2000 m. Konji, ki so pridirkali 3—6000 Din, 20 m dodatka; za vsakih 1000 Din še 10 m dodatka; konji, ki še niso pridirkali 2000 Din 20 m manje, triletni 40 manje. Maksimalni dodatek 350 m. Prijavnina 100 Din. Nagrade: I. 3000 Din, II. 2000 Din, III. 1000 Din.

3. Steeple-hase za triletne in starejše konje. Daljava 3200 m. Brez izenačenja teže. Zapreke niso več 0,80 m visoke in 2 m široke. Prijavnina 100 Din. Nagrade: I. 3000 dinarjev, II. 2000 Din, III. 1000 Din.

4. Military: tri častne nagrade. Vpisnina 25 Din. Obstojni iz: terenskega jahanja na 16 km. Na zadnja 2 km preskušnja hitrosti s štirimi zaprekami, šolsko jahanje.

5. Karusel. Jahačo dame in gospodje.

Posebna določila:

1. Dirka se vrši na vojaškem vežbališču 17. julia t. l.

2. Prijave se morajo poslati do 5. julia t. l. Kola jahačev in vozačev Prestolonaslednik Peter v Ljubljani. Prijava po 5. juliju se sprejemajo le proti plačilu dvojne vpisnine.

3. Prijava mora vsebovati: ime in bivališče posesnika in voznika odnosno jahača, barve voznika, popis konja (ime, starost, barva, spol), jeli prijavljeni konj že dobil kakšno nagrado pri dirkah, kdaj, kje in koliko (v Din).

4. Pri kasakih dirkah je dovoljen samo dirkalni voz t. j. voz s kolesi na gumah.

5. Istočasno s prijavo se mora poslati tudi vpisnina. Prijava brez vpisnine ni veljavna. Vpisnine zapadejo v prid Kola jahačev in vozačev Prestolonaslednik Peter v Ljubljani.

6. Denarne nagrade se izplačajo dan po dirki pri Kmetijski posojilnici v Ljubljani. Častne nagrade se razdele takoj po končani konkurenci.

7. S prijavo se podvrže vsak izreku vodstva dirke. Za kasake dirke veljajo pravila Centralne jugoslovenskih kasakiških društev v Ptuj.

8. Dirke se vrše samo v slučaju ako se za posamezne točke prijavijo vsaj 4 konkurenti; v tem slučaju se izplačata samo 1. in 2. nagrada.

9. Vozniki se morajo legitimirati pri startu s svojo licenco, brez katere je start prepovedan. Opozarjajo se konkurenti, da nosijo eno barve, katere so prijavili.

10. Vse proteste rešuje uprava dirke in sicer samo v slučaju, ako oseba, ki vloži protest plača naprej 200 Din ki zapadejo v korist društva, ako se glasi sodba, da protest ni upravičen. Protesti zoper kasake dirke se sprejemajo še 24 ur po dirki; za galopno dirko in military samo takoj po izvršeni dirki (konkurenci). Proti odločitvi uprave dirke ni priziva.

11. Dirke se vrše ob vsakem vremenu.

12. Pri kasakih in galopni dirki se na totalizatorju sprejemajo stave na poedine konje.

13. Odbor Kola jahačev in vozačev Prestolonaslednik Peter v Ljubljani si pridržuje pravico spremembe sporeda.

Izpred sodišča

NEPOBOLJSLJIVA IZGUBLJENKA

Sodnik: »Georgina, spet ste nas obiskali.«

Obtoženka: »Pa ne prostovoljno, privedel me je stražnik, pa sama ne vem zakaj.«

Sodnik: »Ti uboga, nedolžna tička ti! Bom pa jaz povedal.«

Obtoženka: »Saj nisem sama kriva, da sem morala v bolnico, imela sem vnetje.«

Sodnik: »Pa kakšno vnetje; spolno bolni ste bili! Ovađene ste, da ste 21. marca popolnoma hodili tam okoli Trnova. Kje pa ste sicer?«

Obtoženka: »Danes tukaj, jutri tam.«

Sodnik: »Lepa reč! Torej stalnega bivališča sploh nimate. — Tisti večer, ko ste hodili tam po Trnovem, ste pač fantje lovili — ali ne?«

Obtoženka: »Ne, tisto že ne!«

Sodnik: »Kaj pa? Ali ste zvezde študirali?«

Obtoženka: »Ne! V vodo sem mislila skočiti.«

Sodnik: »Pa je bila premrzla, kaj ne?«

»Ali vas ni nič sram; tako čedno in čvrsto 17letno dekle, pa tako življenje?«

Obtoženka zmigne z rameni.

Sodnik: »Tisti večer pač niste imeli sreče. Prijazni fant Nace vas je srečal in mislil, ste, kako boste prijetno na toplem spili. Povabil vas je s seboj in vas peljal nesto domov na stražnico.«

Obtoženka: »Da, da! — Stražnik me je potem odvedel na policijo in od tam v bolnico. Hudo je človeku brez doma!«

Sodnik: »V Ljubljano ste pristojni in lahko bi dobili službo, ali saj skromno podporo brezposelnih. Če boste še enkrat prišli, vam preskrbim nov dom v Begunjah!«

Obtoženka: »Usmislite se me!«

Sodnik: »Obsojeni ste na en mesec zapora radi vlačuganja in nečiste obrti.«

Obtoženka: »Kazen sprejemam, da bo enkrat mir!«

HUD VASOVALEC.

Nace je delavec v Ljubljani. Ker je bil enkrat ožen, a se je pozneje ločil, se še vedno rad spominja zakonskih sladkosti, na brisokosti je pač že pozabil. Smukal se je že večkrat okoli rdečelčne Francke, ki pa pravi, da dedca ne mara.

Nace pa ni obupal. Oktobra enkrat se je pri Dalmatincu nasrkal črnine in koraje ter šel pod okno svoje drage.

V Ljubljani pa dekleta niso vajena na zasvojanje. Ko je torej Nace klebeštral po Frankinem dvorišču in jo klical, se Francka še zmenila ni; a njena tovarišica, huda

Katra, je odprla okno, polila Naceta z vodo in zavpila: »U uh se piši, pa mir nam daj!«

»O ti lintvenc!« se je razhudil Nace in jel kleti in vpiti. Ker pa ni nehal, je privabila naposled stražnika, ki ga je opozoril, naj molči.

»Molčal pa ne bom!« je zavpil Nace in pograbil stražnika. Oba sta padla na tla. Stražnik je pritisnil Nacetu eno z gumijevko in moč je bil hiroma trezen.

»Oba sta padla, a vi najbolj!« je dejal Nacetu sodnik. »Vstali boste šele čez 14 dni, a ta čas boste mirno ležali v luknji, da boste drugič drugače vasovali!«

ZAJČKE JE STRELJAL.

V Logu Zivotarji delavec Filip, ki najraje je divjačina.

Te dni je stal pred sodnikom in se zagovarjal.

— Lipe, lovsko puško ste imeli?

— Če oni pravijo, je že moralo tako biti. — Zakaj je pa niste oddali orožnikom?

— Če je povsod skušnjava vmes. Hosta je blizu in včasih se zajčki po nji izprehajajo tako brezskrbno, da bi jih kar z roko lovil.

— In vi ste jih streljali.

— Kaj streljal, nič streljal, kako streljal? Samo enkrat sem ustrelil, pa sta padla kar dva.

— To je pa lovsko laž. Torej dva zajčka ste ustrelili?

— Dva, dva, nič več in nič manj.

— Zakaj ste jih ustrelili?

— Lačen sem bil; zajčje pečenke sem si zaželel in nisem se mogel premagati.

— Ali ste oba zajčka sami snedli?

— Oba, pa kar namkrnat. Na smrekovo rogovilo sem ju pritril in ju lepo ssekel, kožo sem zakopal, a zajčka kar skuhal doma v loncu in kmalu sta zginila v mojem želučku.

— Zdej boste še vi zginili za 48 ur, na pečenko se bo prilgel post, dva dni boste zaprti in 100 Din boste plačali za zajčke.

— Nikar toliko, gospod, kje naj vzamem 100 Din? Se moja bajta je komaj to

Velikonočna številka „Slovenskega Naroda“

Bo izšla tudi letos v večjem obsegu in večji nakladi. — Opozorjamo nanjo gospodarske kroge, ki naj ne zamude ugodne prilike, da opozore naše občinstvo na svoja podjetja. Brez oglasov ni odjemalcev. Kdor ne oglašuje, ne more imeti uspeha.

Velikonočna številka izide v soboto popoldne. Inserterate sprejema uprava «Slovenskega Naroda», Knaflijeva ulica 5.

do petka zvečer ob 6.

Le v nujnih slučajih (smrtna oznanila in slinčno) do sobote ob 10. dopoldne. Da si zagotovijo čim lepši prostor in čim originalnejšo obliko, je zato v interesu cenjenih inserentov, da naroče svoje oglase čim prej.

Uprava «Slovenskega Naroda».

Dnevne vesti.

12 Ljubljani, dne 9. aprila 1927.

— Velikonočne počitnice na naših šolah. Ker se je govorilo, da bodo letošnje velikonočne počitnice na naših šolah v toliko prelozene, da bi se ujemale s pravoslavnimi šolskimi počitnicami, smo se informirali na merodajnem mestu in izvedeli, da ostane v Sloveniji glede velikonočnih počitnic vse pri starem. Počitnice se začne torej v sredo, končajo pa na velikonočni torek; v sredo po Veliki noči bo zopet reden pouk.

— Brezposelnost bančnih uradnikov. Povodom razpisa natečaja za ravnanje in uradnike Državne obrtne banke se je prijavilo za ravnanja 25 kandidatov, večinoma višjih bančnih ravnanstev in uradnikov, ki so ostali vsled polomov odnosno likvidacij denarnih zavodov brez službe. Uradniških mest je bilo razpisanih 18, prijavilo se je pa nad 700 kandidatov, od katerih ima pretežna večina popolno kvalifikacijo. Merodajni krogi bi morali strogo paziti, da Državna obrtna banka odnosno njene podružnice ne sprejmejo v službo nobenega tujca, ker imamo svojih brezposelnih bančnih uradnikov z dobro kvalifikacijo več kot preveč.

— Esperanto na naših železnicah. Na prošnjo mednarodnega centralnega komiteja esperantskega pokreta v Ženevi je naš prometni minister ukrenil, da se v vseh naših vagonih, namenjenih za mednarodni promet, uvedejo tudi napis v esperantu. Poleg službenega besedila bodo te afiše vsebovale tudi primerno propagando tujkega prometa v naši državi.

— Kontrola na italijanski meji. Z ozirom na naš, po zagrebških listih posneti članek o šikanah tujcev na jugoslovensko-italijanski meji nam sporoča italijanski generalni konzulat v Ljubljani: Po izvedenih informacijah merodajnih oblasti se je ugotovilo, da se na italijansko-jugoslovenski meji ni odredila nikakršna posebna kontrola tujcev razum ene normalne, ki je bila vedno uvedena. Olajšave prehoda čez most s Sušaka na Reko še vedno obstajajo.

— Inženirska zbornica proti tujcem. Glavna uprava inženirske zbornice je potrdila energično akcijo, da se prepreči nadaljeval tujih kvalifikiranih intelektualnih delavcev v našo državo. V ta namen so zastopniki glavne uprave posetili načelnika glavnega generalštaba g. Pešiča in glavnega tajnika sveta Narodne odbrane gen. Nedelca. Te dni posetilo tudi ostale merodajne činitele, pri katerih bodo posredovali, da se dotok inozemskih intelektualcev v našo državo prepreči ali pa vsaj znatno omeji.

— Vprašanje učiteljske. V novem finančnem zakonu je tudi odredba, s katero je število učiteljskih v naši državi točno določeno. Po tej odredbi bomo imeli v celotni državi 33 učiteljskih. Ker jih je bilo doslej več, bodo nekatera učiteljska koncem tekočega šolskega leta ukinjena.

— Konferenca Saveza državnih uradnikov. Včeraj se je pričela v Beogradu širša konferenca Saveza državnih uradnikov, katere se udeležujejo delegati iz cele države. Konferenca bo trajala tri dni.

— Nov inženjer. Na tehnični fakulteti je dne 8. t. m. diplomiral za gradbenega inženjerja g. Kaletan Kavčič iz Žirov. — Čestitamo!

— Velika ekskurzija Jugoslovensko-poljskega kluba. Jugoslovensko-poljski klub v Beogradu je imel v četrtek zvečer sejo, na kateri je sklenil prirediti skupno z Jugoslovensko-poljskim klubom v Zagrebu, Ljubljani in Skoplju veliko ekskurzijo na Poljsko. Turneja naj bi se vršila v septembru in bi trajala 21 dni. Njen namen je medsebojno spoznavanje in zblizanje obeh slovanskih narodov. Na Poljskem se že zdaj pripravljajo na svečan sprejem jugoslovanskih gostov.

— Uvedba avtomobilskega prometa v Splitu. Splitska občina se že dolgo bavi s problemom mestnega prometa. Tehnični odsek občine je odklonil projekt o zgraditvi cestne železnice in zdaj se pretresa ideja z uvedbo velikih avtomobilov. Po najnovejšem osnutku bo namesto tramvaja uvedeno večje število avtomobov s 25 sedeži, vozili bodo z brzino 10 km na uro ter vzdrževali neprestano zvezo med Splitom in Solinom, splitsko obalo in Bačvicami ter med vsemi deli mesta. Uvedba pa se bo zveza tudi z raznimi kraji v bližnji okolici. Tako bo Split med prvimi mesti v Jugoslaviji imel namesto tramvaja moderne avtomobile.

— Društvo slovenskih sodnikov ima svoj redni občni zbor dne 8. maja 1927 v poslopiju okroglega sodišča v Mariboru. Začetek ob 10.30.

— Smrtna kosa. Danes jutraj je umrl na Viču znani tovarnar g. Raimund Andretto. Pokojnik je bil mož dela in plemenitega značaja. Svoje podjetje je vodil vzorno in užival kot gospodarski činitelj, pa tudi v zasebnem življenju spošten ugled. Pogreb bo v ponedeljek ob pol šestih na viško pokopališče. Blag mu spomin! Zaljubljen našim iskreno sožalje!

— Pri razdraženih živcih, glavobolu, pomanjkanju spanja, slabem želodcu, utrujenosti, potrtosti, tesnobi imamo s prirodno grenčico »Franz - Josef« v rokah domače zdravilo, ki skoraj nikoli ne odpove, da ta-

koj zatremo vsako vznemirjenje, naj že izhaja iz kateregakoli dela prebavnih poti. Sloviti zdravnik priporoča, da voda Franz - Josef zanesljivo učinkuje tudi pri ljudeh višje starosti.

«ITO» zobna pasta najboljša.

Slavenstvo. Človeštvo.

Sezi po Polezijah Zvonimirja Gregorja. Odpira se Vam novi svet! Naj nebo Fanta. Dekleta in Družine brez te lepe knjige. Dobe se v Kaligarnah v Ljubljani, Celju, Mariboru, Radovljici in Kranju.

Iz Ljubljane

— Lj. Novi avstrijski generalni konzul g. dr. Herman Pleinert, o katerem smo včeraj poročali, da je prevzel svoje posle v Ljubljani, je absolvent dunajske juridične fakultete in konzularne akademije. Že pred volno je vstopil v konzularno službo in je služboval v Solunu, Smirni in Carigradu, po vojni pa v Nemčiji, dokler ni bil poklican v zunanji urad, od koder so ga zdaj poslali na važno mesto avstrijskega generalnega konzula v Ljubljani.

— Lj. Ljubljanskemu občinstvu! Ob priliki nakupa vstopnice za koncert Prvega zbora Glasbene Matice v Ljubljani, ki se vrši 11. t. m. v Unionu, sem opazil, da se naše občinstvo premalo zanima za ta, od našega najboljšega pevkega zbora in z najtežjimi in najlepšimi pesmimi naštimirani koncert. Naša dolžnost je, da znamo ceniti poštvalnost tega zbora s tem, da ga posetimo. Že oseba g. H. u b a d a nam garantira za dovršeno izvajanje in bi bilo sramotno, da ne bi bil koncert razprodan. — Reden obiskovatelj koncertov.

— Lj. Cvetličarna Nizza (posestnica gospa Fani Hvala v Ljubljani) se je preselila iz Prešernove ulice na Dunajsko cesto št. 9, poleg slaščičarne Novotny, ter se priporoča cenjenemu občinstvu za nadaljnjo naklonjenost tudi v novih lokalih. 356/n

— Lj. Odklani dan Rdečega križa na Viču. V slučaju legega vremena priredi podružnica Rdečega križa jutri, na cvetno delo, od 10. — 12. ure promenadni koncert pred šolo ter se bodo ob tej priliki prodajale oljke vejice v prid Rdečega križa.

— Lj. Občni zbor kluba Primorci se je vršil dne 4. aprila ob 16. v damski sobi kavarnice Emona ob obilni udeležbi članic. Občni zbor je otvorila predsednica g. Maša Gromova in se spominjala v toplih besedah vseh dobrotnikov, ki so pripomogli, da je klub tudi v preteklem letu uspešno vršil svoje naloge. Tajnica g. Pirlevec je poročala o klubovem delovanju na človekoljubnem in narodnem polju. Klub je obdaroval veliko število ubogih primorskih dijakov in družin ter vrhu tega za Božič nad 200 ubogih otrok s perilom, obleko, čevlji itd. Sledilo je poročilo blaginječarke g. Guštinove. Nato pa se je vršila volitev novega odbora, ki se je sestavil sledeče: častna predsednica Ruža Gregorinova, predsednica Maša Gromova, tajnica Olga Žalčeva, blaginječarka Milka Guštinova; namestnice: Olga Pucova, Mila Pirlevec, Ana Lebarjeva; odbornice: Vida Baltičeva, Ema Dorčičeva, Marija Gostičeva, Ida Lahova, Lolka Lisčeva, Ida Masefova, Karla Poženelova, Vida Novakova, Zofija Strgarjeva, Ruža Santinova, Karla Šaplova, Pavla Releja, Marija Vrčnova, Milena Žerjavova.

— Lj. Razstavljen portret. V izložbi trgovine Babke na Aleksandrovi cesti je razstavljen slika veleposelnika in dolgoletnega župana Franca Šerkota iz Cerknice. G. Šerko je širši Sloveniji znan narodnjak in gospodarski delavec. Slika je izvrstno pogodena in je delo portretista akad. slikarja Franjo Sterleta.

— Lj. Kolo jugoslovanskih sester v Ljubljani bo imelo jutri v nedeljo ob 3. v Narodnem domu redni letni občni zbor. Vabimo k obilni udeležbi vse, ki se zanimajo za delovanje društva. Materinski dan bodo praznovala letos vsa v Narodnem ženskem Savezu včlanjena ženska društva po vsej naši državi dne 15. maja. 357/n

— Lj. Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 1. do 7. aprila beleži to-le statistiko: Umrla je 11 oseb, 8 žensk in 3 moški. Smrti vzroki: jetika na sopilih 2, druge oblike jetike 2, rak 2, bolezen na srcu 1, pljučnica 2, druge bolezni 2. Med tem časom se je rodilo 27 otrok, 14 dekčev in 13 deklic. — Lj. V slučaju legega vremena zadenele v nedeljo, dne 10. aprila krasno kompletno spalnico za 2 osebi iz češnjevega lesa, šivalni stroj, možko kolo, špecerijsko blago, moko, ter druge razne praktične male dobrote. Tablice se bodo prodajale danes dopoldne ter v nedeljo ves dan pri mizah na raznih križiščih. Stanejo samo 2 Din. Začetek točuo ob 15. uri. Pomagajte revni in bolehnih deci. Segajte po tablicah. Odbor.

— Lj. Občni zbor Delniške stavbniške družbe Union v Ljubljani se bo vršil v četrtek dne 28. aprila 1927 ob 16. uri v srebrni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. — Lj. Zaključno predavanje v društvu Soča. Danes bo v društvu »Soča« v prostorih »Ljubljanskega dvora« zadnje predavanje

v tej sezoni. Predava vladni svetnik g. dr. Rudolf Andrejka o »Pokrajinskem obeležju Tavčarjevih romanov«. Po predavanju prista zabava s petjem in nastop šolske dece s predavanjem in deklaracijo o pomenu našega morja in zaobljuba naši jugoslovanski zastavi itd. Začetek ob pol 21. Vstop prost.

— Lj. Sedaj je čas vrtin in trajale — glej male oglase Šimenc, Gradisce. 354/n

— Lj. Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v avgustu 1926 zastavljenih predmetov v četrtek 14. tm. bo 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

— Lj. Tedensko dohajajo krasno pomladanske bluze. M. Kristoflič-Bučar, Stari trg 9. — Lj. Poskus samomora z lizolom. Micka G. je 18 let staro dekle. Včeraj dopoldne se je v neki kavarni prepirala. Razjarjena je lastnici kavarne razbita veliko šipo. Popoldne okoli 17. je šla v vežo in izpila precejšnjo količino lizola. Nezvestno so prepejali z rešilnim vozom v javno bolnico, kjer so ji izpraznili želodec. Sama pravi, da se je hotela zastrupiti, ker je že dalj časa brez posta.

— Lj. Neprevrtno ravnanje s flobertovko. Dijak, 15letni Miroslav L., je s flobertovko obstrlel svojega tovariša Rudolfa O., ki so ga nato odpeljali v bolnico.

— Lj. Najdeno gloveško okostje. Delavec Anton Janežič je včeraj v Zeleni jami ob Tovarniški ulici kopal na kupljeni parceli temelj svoji pritlični hiši. Kak poldrugi meter globoko je izkopal dve gloveški okostji. Takoj je o tem obvestil policijsko stražnico v Udmatu. Pravilo, da je bilo nekaj tam pokopanih. Okostja sta še precej dobro ohranjeni.

— Lj. Policijski drobiž. Včeraj ni bilo nikakih aretacij. Ovađena je neka žena Josipina radi tatvine klobase. Izmaknila jo je na Vodnikovem trgu. Ukrađena je bil gostilničarki Joželi Sikofo sod. vreden 100 Din.

— Neki posestnik v Zgornji Šiški je ovađen, ker je posestniku Alojziju Košenini v Kosezah ustrelil 500 Din vrednega psa čuvalja. Posestnik iz Zgornje Šiške se je vozil s svojim prijateljem na zapravilivku iz Podutika. Ko je prišel mimo Košeninove hiše, je nameril samokres proti psu, rekoč: »Prijatelj, počakaj, mu bom malo posvetil!« in ga je ustrelil. — Ljudje imajo navado hoditi po železniški progi iz Ljubljane proti Rožni dolini. Može se zato ovađe, ker je hoja po progi strogo prepovedana. — Prijavljenih je osem voznikov radi cestnopolcijskega reda.

— Ugođen nakup nogavic, vezene in žepnih robcev je pri O. Dobeic, Pred Skofijo št. 15. 109

— Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatec«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge. 55

Iz Celja

— Podiranje tvorniškega poslopija. Tvrda Westen v Gaberju demontira bivšo Pertinačevo tvornico za posodo na Lanovcu. Iz materiala zadnje se zgradi pri Westrovi tovarni za posodo v Gaberju novo tvorniško poslopije.

— Obrtno-nadaljevalna šola v Celju ima velikonočne počitnice od torka v velikem tednu (12. aprila) po končanem popoldanskem pouku do vsega torka (19. aprila) po Veliki noči.

— Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri križu« na Cankarjevi cesti.

— Predavanje Bolgara dr. Mladena Kostova v Celju. Bolgarski publicist dr. Mladen Kostov, ki je v Ljubljani pred tisočletno množico govoril za zblizanje Bolgarije in Jugoslavije, bo predaval tudi v Mariboru. Dela pa se na to, da bi dr. Mladen Kostov predaval tudi v Celju.

— Učiteljske iz Sombora obiščejo na svojem 14 dnevnem izletu po Jugoslaviji dne 25 aprila tudi Celje.

— Smrtna kosa. V Hajdini pri Ptujju je umrl 6. t. m. črkostavec v pok, g. Rudolf Libensky. Pokojnik je v predvojnem času dolga leta služboval v bivši Dragotin Hribarjevi tiskarni v Celju, nato pa tudi v Zvezni tiskarni v Celju, kjer je bil delj časa tudi odgovorni urednik taktatne celjske »Domovine«. Bil je vedno vrl, napreden in naroden mož. Pokopan je bil dne 8. t. m. brez obredov na Hajdini pri Ptujju. Dočakal je starost 74 let. Bodi mu ohranjen blag spomin! — V Celju je umrla gospa Zorko, vdova po pregledniku fin. kontrole stara 53 let. N. v m. p.

— Cene na celjskem trgu. Tržno nadzorstvo je zopet ugotovilo cene produktov na celjskem trgu, katere smatra primernim. Cene so glede na prejšnje mesece ostale precej enake. Trg je dobro založen z mesom, južnim sadjem in sočivjem.

Iz Maribora

— Predavanje dr. Kostova se vrši v ponedeljek dne 11. t. m. v velikih dvorani Narodnega doma. Zanimanje za to predavanje je zelo veliko. Vse kulturne in narodne organizacije so pozvale svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo tega vsekakor zanimivega predavanja. Pričakovati je torej, da bo tudi jugoslovanski Maribor dostojno manifestiral za zblizanje z bratskim bolgarskim narodom.

— Sela občinskega sveta se vrši v torek dne 12. t. m. ob 17. uri z običajnim dnevnim redom. Med drugim pride v razpravo zopet vprašanje zgraditve novega šolskega poslopija na desnem bregu Drave, nov regulacijski načrt za Koroško predmestje in razne druge važne komunalne zadeve.

— Pogrebni avto. Mestni pogrebni zavod je te dni naročil pri Avstro - Fiat nov pogrebni avto. Izkušnje drugih pogrebništev zavodov so pokazale, da so se avtomobili zelo dobro obnesli, zlasti še, ker je na ta način omogočen prevoz na daljše proge, čim je sedaj s konjsko opremo omejen le na najbližjo okolico mesta. Avto bo stal 160.000 Din. Stroški se bodo deloma krili z odprodajo koml, ki jih ima sedaj pogrebni zavod.

— Mariborska oblastna skupščina se sestane še le po Veliki noči in sicer v torek dne 19. aprila. Na dnevnem redu je med drugim proračun za tekoče leto in vprašanje prevzema bivše deželne imovine.

— Zopet velik uspeh klerikalcev. Klerikalni listi z velikim pompom poročajo, da so dosegli klerikalni ministri in poslanci zopet nov velik uspeh. Na mariborski enoletni vinarski šoli se namreč zopet uvede veronauk in tako pride zopet en brezposelni katehet pod streho. Ljudstvo bi pa bilo klerikalcem gotovo bolj hvaležno, če bi bili poskrbeli za povečanje kreditov, da bi se

ta naš vzorni zavod lahko še nadalje razvijal, kakor bi bilo potrebno ter da bi lahko učne moči neovirano vršile pouk, ki sedaj zelo trpi vsled pomanjkanja kreditov. Se večja pa bi bila zasluga klerikalcev, če bi bili dosegli primerne kredite za zgradbo poslopija za srednjo kmetijsko šolo, ki se mora sedaj tiskati v prostorih vinarske in sadjarske šole. Seveda, lažje dosegljiva je bila uvedba veronauka, ki nič ne stane, a je vendar le uspeh! Vsekakor pa bi bilo želeli, da bi se minister za poljedelstvo v prvi vrsti brigal za zadeve svojega resora!

Problemi dunajskeda procesa

Ali si more inteligenten človek pri polni zavesti in premišljeno odsekati svojo nogo?

Dunaj, 9. aprila.

Kriminalna zgodovina ne beleži primera, kakršnega že od 27. marca dalje pretresa dunajsko sodišče. To je monstre - proces proti Emilu Mareku, njegov ženi in še nekaterim sokrivcem. Inkriminirana zadeva je znana. Emil Marek je po absolviranju realke študiral eno leto na dunajski tehnični. Ze kot dijak se je zaročil z lepo židinjko Marto Löwensteinovo ter jo v novembru 1923 peljal pred oltar. Nato je študij opustil. Bavil se je z iznajdbami in vsakovrstnimi avanturističnimi posli, izposajal je denar, sklepal spekulativne kupčije z železnino, tekstilijami, lesom in orožjem, s hišami in drugim. Njegova žena Marta je vodila korespondenco. Leta 1925. je gradščanska deželna vlada dovolila Mareku, da izkoristi vodno silo potoka Lafnice. Marek je namreč nameraval 90 gradščanskih vasi oskrbeti z elektriko. Podjetje naj bi se financiralo z angleškim denarjem. Tekom pogajanj s splošno zavarovalno družbo Anglo - Danubian - Lloyd je uradnik te družbe pripotožil Mareku, da zavaruje tudi svoje življenje. Marek je takoj pristal ter se dal na splošno presenečenje uradnika zavarovati na 100.000 dolarjev za slučaj smrti in na 400.000 dolarjev (nad 20 milijonov dinarjev) za slučaj trajne invalidnosti. Po večdnevnih pogajanjih je bilo to gigantno zavarovanje zaključeno in je Marek dne 11. junija 1925 po pošti prejel zavarovalno polico. Napram zavarovalnici se je Marek krivo izdal za inženjerja, za lastnika rudnika, za podjetnika električne instalacije ter je navedel 10 let višjo starost.

Že čez dva dni, namreč dne 13. junija 1925, je Anglo - Danubian - Lloyd prejel od gospe Marekove naslednji brzojav: »Moj mož se je tekoč ponesrečil, pridite takoj v bolnico v Mödlingu«. Prokurist zavarovalnice se je takoj podal v mestno bolnico kamor so že prejšnji dan opoldne pripeljali Emila Mareka s presekano levo nogo. Stvar je postala takoj sumljiva. Zdravniki so izrekli mnenje, da je bila noga hote odsekana. Pojavila pa se je ona zagonetka, ki jo zdaj rešuje sodišče: Kdo je odsekal Mareku nogo? Ali sam, ali druga naročena oseba? Koliko udarcev je bilo potrebnih? Kakšen je ta človek, ki je v polni zavesti žrtvoval nogo, da si dobavi ogromno zavarovalnino?

Senzacni procesi na Dunaju sicer niso redki, toda tolikoga interesa, kakor sedanja razprava, že dolgo ni vzbudila nobena druga. Od prvega dne in vse naprej, ko se vleče razprava, je auditorij nabito poln. Po vrsti se zašlišujejo vsakovrstni strokovnjaki, da, neki zagovornik je nedavno predlagal celo mesarja, da izreče svoje izvedniško mnenje o tem, kako je mogoče odsekati nogo. Povabljenih prič je blizu 70. Zaslisevanje poteka deloma monotono, deloma prehaja v peripetije, ki okupirajo stalni interes publike in ga koncentrirajo seveda na glavnega akterja Emila Mareka.

Marekova žena, ki se je sam napravila za invalida, prinašajo v dvorano na nosilih. Interesantna pojava. Marek je eleganten in sedi na obtožni klopi samozavesten in ponosen, kakor da bi on bil glavni funkcionar. Na prsi mu pada lepa polna brada, inteligenten obraz pa izraža neverjeten mir in samozavest. Emil Marek ne trene z očesom, ne zadrhti mu niti ena mišica, njegova železna energija sije iz temnih oči. Samo enkrat se je Marek zasolil. Ko so v drugi prinesli oni strašni corpus delicti, odsekano nogo, že pol preperelo in mizerno konzervirano, je v pretresljivem momentu vzdihel in polglasno zalokal.

Ni dvoma: še le 23letni mož je bil nekoč rojen za veliko karijero. V dijaških letih je

s svojo nadarjenostjo odlično zmagoval posamezne razrede, v kadetnici je bil radi izredne železne pridnosti osamljen, brez prijateljev, samo profesorji so ga visoko cenili in stariši so bili nanj ponosni. Marek je človek, ki ne gleda ne levo ne desno, ki mu je vse postransko, kar ne vodi k njegovemu končnemu cilju. Bil bi morda zares postal znamenit izumitelj, raziskovalec in teoretik, da ga ni blažen pohlep po potrebnih visoki svoti denarja pripravil k nečuvnemu zločinu.

Marekova žena Marta je navzlic šestletni višji starosti njegova prava zakonska polovica. Njena pojava je očarljiva. To je izredno lepa blondinka s finim obrazom, ki ga obkrožajo krasni plavi lasje. Tudi ona nastopa dostojanstveno in samozavestno, osnesvestila pa se je samo ob onem strašnem prizoru, ko so prinesli Marekovo nogo v dvorano.

Po dosedanjih zaslisanih prič, odličnih izvedencev in kompetentnih zdravnikov je v formalnem pogledu že dogmno, da se je Emil Marek namenoma rušil. Toda lokalni ogled, ki se je vršil v ponedeljek, je dal samo priložnost, da je široka množica publike iz gole želje po senzaciji napasla svojo radovednost, ni pa podal posebnih novih in praktičnih argumentov. Vendar zagonetka še ni rešena. Človek, ki posluša razpravo in zasleduje njen tok, ima vtis, da lahko prej ali slej pride do povsem nenadnega preokreta. Tu se kreše dvoje dejstev: na eni strani logična in strokovnjaška dogmatika, ki kakor na dani pojasnjuje delo, na drugi strani pa Marekova železna energija, ki močje in več kakor stoletno odbija vse inkriminacije.

Sport

— Zanimive nedeljske tekme. Jutri se odigra doma kakor tudi v inozemstvu serija zanimivih nogometnih tekem. V Beogradu igra danes in jutri točasno vodilni dunajski klub BAC, v Budimpešti pa se vrši meddržavna tekma Jugoslavija — Madžarska, na Dunaju pa meddržavna tekma Madžarska — Avstrija.

— Odnos dunajske Hakoah v Ameriko. Dunajska Hakoah je v četrtek odpovala na svojo drugo turnejo v Ameriko.

— Meddeželna tekma Anglija — Škotska, ki se je vršila preteklo nedeljo v Glasgowu, je končala po sedmih letih zopet s pičlo zmago Angležev z 2 : 1. Tekmi je prisostvovalo 120.000 gledalcev, dohodki pa so znašali dva in pol milijona dinarjev. — Za pokalni finale so že vsi sedeži razprodani.

— Nogometno prvenstvo Beograda. Startne prvenstva v Beogradu je sledeče: BSK 7 tekem, 14 točk, Jugoslavija 7, 10. Jedinstvo 7, 7 Soko 7, 7, Šumadija 8, 2, Slavi 4, 6, 2.

— Vsi gg. dirkači, člani kol. in mot. društva »Sava« v Ljubljani, kateri namenjajo nastopiti pri kolesarskih dirkah za Jugoslovensko prvenstvo, se pozivljajo, da se v najkrajšem času prijavijo v društveni pisarni radi izpolnitve verifikacijskih list Koturškega saveza v Zagrebu.

— Medmestna hazenska tekma Zagreb - Ljubljana. Poročali smo že, da se LHP pogaja z zagrebškim hazenskim podsavezom v svrhu odigranja medmestne tekme Zagreb - Ljubljana. Pogajanja so v polni meri uspešna in se vrši medmestna tekma Ljubljana - Zagreb o Veliki noči v Ljubljani.

— Iz LHP (službeno). V ponedeljek dne 11. t. m. ob 20. seja upravnega odbora v Emonu. — Tajnik.

— Prekomorske turneje. Dunajska Hakoah odide te dni na svojo drugo turnejo v Ameriko. — Praški klub Vrbovice pa odide jutri na turnejo v Avstralijo, kjer bo igral 17 tekem. Na potu ostane 5 mesecev.

Scena iz vellefilma »VEČ NI PLAMEN LJUBAVI«

--- Moda ---

Bluze, halje in druge pomladne zanimivosti

Dva vzorca, ki ju predločuje naša slika, nam razodevata letošnji okus pariskih dam za bluzo in domačo obleko. Kazaken na levi je izgotovljen v obliki srca iz kineškega krepa ali belega svilenege platna. Plisirani žabó, ki se preko grudi preliva v obliki slapa, napravlja to preprosto oblačilo za eleganten in skoro razkošen komad.

Ljubka domača obleka na desni je iz temno rujavega platna. Kratki rokavi izražajo svežost, vzbočene gube vzdolž obleke pa povdajajo lahкотno kretnost, gibanje, hojo.

Za praktično damo so take enostavne stvari letos poceni. Vobče pametni ženski svet ne bo trošil velikih izdatkov za nepotrebno razkošje v materialu in modelih, ko so vendar same malenkosti za letošnjo modo najznačilnejše.

Vzemite pas: še ni dolgo tega, ko so obleke padale gladko navzdol in liki

halja ogrinjale telo, Danes igra pas veliko vlogo, ke docela izpreminja silhueto dame. Pas se nosi povsod, pri obleki in pri žemperju. Deloma iz mehkega usnja, deloma iz istega blaga kakor obleka.

Jopič je letos toliko v zalogi, kakor da so modne hiše zares vestno upoštevale napovedi meteorologov, ki so naznanili hladno in vlažno poletje. K jopičam, ki z istobarnim krilom tvorijo kostum, se nosi lisica. Naj že bo polarna, bela, siva ali rjava, lisica pač. Ako na lisice ni, ustreza tudi mala ruta, ki se namesti okrog vratu in harmonira ali pa odbija od barve žemperjeve bluze. Vobče postaja šal v letošnji sezoni prav važen modni atribut. In koliko je še drugih malenkosti! Vse pa imajo edino nalogo, da povečajo učinek, v kolikor ga enostavnost oblačila lahko zgreši.

Damski dežniki

Med vsemi pritliklavimi damskimi garderobe je dežnik menda najbolj podvržen reformam in izpremembam. V prejšnjih časih so nosile ženske črne, dokaj velike dežnike, ki se od moških niso mnogo razlikovale. Ako primerjamo sedanje damske dežnike s stari, bi človek ne verjel, da ti majhen, siv, temnozelen ali temnomodri dežnik sploh še služi svojemu namenu. In prav ima, kdor ne verjame. Največjo važnost polagajo dame pri dežniku na ročaj. Ročaji modnih dežnikov so čisto prava umetnina. Tako vidimo ročaje iz malahita, oniksa, jantarja, lepih kamnov, dragocenega lesa ali vsaj ličnih imitacij.

Ta lična, razkošna stvarica se nosi natakajena na roki ali pa pod pazduho in dokler ne dežuje, služi dami prav dobro za parado. Ako pa začne deževati, je s takim dežnikom križ. Dama ga sicer razpne, ako ga iz previdnosti ni pustila doma, toda zakrije ji samo klobuk, dočim so rame izpostavljene dežju. Seveda se moti, kdor misli, da imajo modni damski dežniki isti namen, kakor moški. Taka plebejska služba ni namenjena luksuzne stvarice, kadar dežuje, puste dame dežnike najraje doma, da se ne zmoočijo in oblečejo dežne plašče.

Kramljanje o moški obleki

Nič ni tako nestanovitnega kakor ženska moda in nič tako konservativnega kakor moška obleka. Omisliti si novo obleko za moškega ni lahko. Najprej je treba rešiti finančni problem, ki je danes pri ogromni večini moških zelo, zelo zapleten. Nato je treba izbrati blago. Krojač ali trgovec vam nanese cel kup blaga, ki ga ogledujete, mečkate, gladite in skafčete z njim k oknu, od koder se zopet in zopet vračate, dokler se končno, ko vam že vse preseda, ne odločite za blago, ki ga imate ravno v rokah. Prva postaja križeve poti je srečno za vami. Potem pride na vrsto kroj. Treba je pregledati modne žurnale in prečitati članke o najnovejši modi. Ministrski svet je igrača proti temu, kar se odigrav med vami in vašimi krojači. Krojač se suče z merilom in knjižico okrog vas, prestavlja vam noge, dviga roke, meri in zapisuje, tako da bi človek mislil, da je na trgu, kjer kupujejo ljudi. Ko je obleka pomerjena, pridejo na vrsto dve ali tri preizkušnje, pri katerih krojač trga z vaš žep, rokave in ovrtnike, znova primerja in meri, gladi, ogleduje in popravlja, pri tem pa neprestano zagotavlja, da bo obleka višek krojaške umetnosti.

Končno je obleka narejena in nosite jo več let, predno jo vržete med staro

šaro. Solidnemu moškemu zadostuje ena obleka toliko časa, kakor ženski dva ali trije tucati. Obleka je čisto nekaj drugega, v katerem so zabeležene razne prigode. Luknjica na kolenu spominja kavalirja na cigareto, ki jo je držala v rokah njegova prijateljica in jo izpustila, ko sta se objela. Temni madež je ostal od intimnega družabnega večera, ko je gospod v veselju damski družbi srkal maraskino. Tako bi lahko naštel še več znamenj, ki nas spominjajo raznih intimnih prigod iz vsakdanjega življenja.

Ženske obleke je kmalu konec, dočim je moškemu obleka poleg knjige in cigarete obojstranska potreba. Pri obleki skozi dolga leta. Pomislimo samo, da zadostuje moškemu smoking in žaket čisto za vse življenje. Pride sicer iz mode in treba ga je nekaj let skrivati v omari, potem se pa naenkrat iz modnega žurnala prepričamo, da je zopet moderen.

Ubojliiva ženka

Eliza je ženka, ki vedno uboga svojega moža. Njene prijateljice jo zasmehujejo radi te njene »suženjske« vdanosti; a drugi jo za vidajo njenega soproga. Vendar gospe Elize ne zmoti moderno stremenje po svobodi, ona ostane pohlevna in ubojliiva ženka, ki ne pozna druge volje, nego voljo svojega moža.

Kako se uklanja gospa Eliza moževi volji, priča naslednji prizor:

Mož: »Rad bi, da povabimo Majerjeve!«

Ženka: »Majerjeve? Zakaj pa ne, če želiš. K večerji?«

Mož: »Da... to se pravi, elegantneje je vabiti h kosilu. Ali ne?«

Ženka: »To-že, ampak, ko bi le Majerjevi to vedeli! Oni pač ne razumejo ničesar o takih stvarih.«

Mož: »Tega je kriva gospa. Ona pač ne more trditi o sebi, da je elegantna dama.«

Ženka: »Baš radi tega ne bo postal njen mož nikdar ravnatelj. Vsi pravijo tako.«

Mož: »Dobro. Prihodni teden sem itak vse dni odsoten. Povabili jih bomo enkrat k večerji.«

Ženka: »Kakor hočeš. Mogoče povabimo istočasno tudi Kastorjeve? Na ti ljudje imajo bodočnost! Sliši se, da bo Kastor drugi mesec že zopet avanziral.«

Mož: »Res? Zanimivo! — Ampak, mislim, da ne bi bilo dobro, če povabimo Majerjeve in Kastorjeve skupno. Hm... ali so Kastorjevi elegantni ljudje?«

Ženka: »Silno. Imajo slugo mesto hišne.«

Mož: Tako? — Čakaj! Pravkar sem se domislil, da bom v četrtek vendarle doma. Pa povabimo takrat Kastorjeve h kosilu.«

Ženka: »Kakor hočeš. — Veš, včasih te naravnost obušudim... Kako si razsoden in dalekoviden! Kaj torej preostaja drugega tvoji ženki kakor da te uboga?«

Ta recent vzorne ženske priporočamo najtopleje vsem pametnim soprogam. Je komoden, popolnoma zanesljiv in je izvanredno sredstvo proti slabim polti in slabim voljam.

W. M.

Napisi na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

Podaljšanje življenja

Zanimivi poskusi češkega biologa prof. Ružička. — Problem podaljšanja življenja rešen?

Problem podaljšanja človeškega življenja stopa v zadnjem času vedno bolj v ospredje. Moderno življenje se razvija s silno naglico in kaj čuda, če si ljudje žele podaljšanja življenja in se znanstveniki s tem vprašanjem, ki lahko tvori ključ v novo dobo človeštva, intenzivno pečajo.

Iz Prage prihajajo zanimive vesti, glasom katerih se je profesorju medicinske fakultete praške univerze dr. Ružički posrečilo, po dolgotrajnih poskusih odkriti zanesljivo metodo podaljšanja življenja pri živih bitjih. Seveda ne gre pri tem za poljubno podaljšanje življenja v nedoglednost, marveč za problem podaljšanja srednje življenjske dobe, pri človeku torej za dobo nad 50 let. Na podlagi dr. Ružičkove metode so se vršili pretekle tri mesece na zavodu za splošno biologijo praške univerze intenzivni poskusi, ki so bili te dni zaključeni in ki so rodili presenetljive uspehe. Prof. dr. Ružička je najprej skušal odkriti glavne vzroke staranja. Na podlagi teh ugotovitev je nato skušal najti sredstva, ki naj to staranje preprečijo in posrečilo se mu je, pri vseh živih bitjih doseči razmeroma veliko podaljšanje srednje življenjske dobe. Naravno, da so se poskusi omejevali na živali in bo treba sedaj njegovo metodo preizkusiti še na ljudeh. Po mnenju znanstvenikov, ki so prisostvovali tem poskusom,

se dajo ti poskusi brez nadaljnjega deducirati tudi na ljudi. Razlika med dr. Ružičkovo metodo in metodo dr. Steinach, Voronova in drugih je v tem, da gre pri Ružičkovi metodi za faktično podaljšanje življenja z odstranitvijo vzrokov staranja, dočim gre pri Steinachovi in Voronovi metodi le za prehodno oživiljenje žlez brez ustavitve procesa staranja.

Odkritja prof. dr. Ružičke so vzbudila v znanstvenem svetu velikansko zanimanje. Od vseh strani prihajajo učenjaki v Prago, da se na licu mesta informirajo o novem razkritju, ki bi pomenilo pravičnejšo preobrat v medicinski veda in človeškem življenju vobče. Predno pa bo dr. Ružička izvedel svoje poskuse na ljudeh, hoče še enkrat s sodelovanjem svetovno znanih znanstvenikov ponoviti poskuse na raznih živalih, da tako nedvoumno dokaže pozitivni uspeh svojih raziskovanj. Še le na to se bodo izvedli znanstveni poskusi na ljudeh. Po mnenju znanstvenih krogov pa je že danes jasno, da je dr. Ružičkova metoda izmed vseh dosedaj znanih najpopolnejša in v največji meri nudi možnost za faktično podaljšanje človeškega življenja. Ako se bodo poskusi na ljudeh obnesli v isti meri, kakor na živalih, potem bo mogoče podaljšati človeško življenje povprečno na 90 let. In to že vsekakor nekaj pomeni.

Zagoretna zadeva Eleonore Zugunove

Deklica, okrog katere plešejo mrtve stvari. — Vgrizi in udarci nevidnih bitij. — Nepojasnjene skrivnosti ali premetene goljufije

Rumunska grofica Vasilko-Serecki vzbula s svojo fenomenalno gojenko Eleonoro Zugunovo vedno večjo pozornost v onih krogih, ki se bavijo z okultističnimi pojavi. Grofica je Eleonoro predstavila že v Londonu, Berlinu in Monakovem, v kratkem pa se bodo fenomenalno zagoretno Eleonoro obravnavali tudi pred sodiščem. Kakor smo že nedavno omenili, je monakovski zdravnik dr. Rosenbusch opazoval Eleonoro, nato pa v nekem berlinskem listu vse skupaj proglasil za sleparijo. Grofica je seveda v globoki užaljenosti vložila proti dr. Rosenbuschu tožbo in skorajšnja razprava obeta senzacijo.

Nedavnega večera je grofica povabljenim gostom dunajske okultistične družbe predavala o Eleonori ter podala takorekto izčrpen ekspozicijo o vseh pojavih od postanka prvih metanj kamena do poslednjih glavnih fenomenov. Grofica ne smatra, da bi ti pojavi bili spiristične prirode, marveč izvirajo iz duševnosti medija. Obstojati mora močan notranji konflikt, ki na zunanjo povzroča nepojasnjene pojave. Notranji konflikt, pravi ona, je edino prava beseda. Razumljiva pa postaja po naslednji zgodbi, ki jo je grofica povedala za osnovno informacijo:

Ko je bila Eleonora stara 12 let, jo je (leta 1925.) neki 18-letni sorodnik odvedel v sosedno vas k stricu in teti. Spoto ma skozi gozd je Eleonora našla novčič.

— To je vragov denar! je vzkliknil dečko. — Vrzi ga stran!

Eleonora pa ni marala ubogati, marveč si je še tistega dne pri stricu kupila bonbonov. Vsi so jo karali, češ da je z bomboni pogoltnila vraga, ki mu Rumuni pravijo »drak«. Naslednji dan so skozi okna na nepojasnjeno način prifrčali prvi kamni. Najdeni novčič, denar in vrag so bili tega krivi. Sorodniki so začeli z Eleonoro zahajati k štiftnim mašam in so nesrečno dekle vodili na božja pota. Zaman. Ker so razni predmeti letali okrog dekleta, kakor da bi zares hudi duh žongliral z njimi, so Eleonoro oddali v samostan.

Septembra 1925. je za Eleonoro doznala grofica Vasilko, se je takoj podala v samostan in dekle v januarju 1926. odvedla s seboj na Dunaj. Tu so pojavi po-

stajali vedno češči. Najprej so se pojavljali tako imenovani »apporti«: razni predmeti so v prav nedoločenih smereh padali dekletu na glavo in na tla. Nato so sledili telekinetični fenomeni: od Eleonore se je odmikalo vse premično, čemurkoli se je dekle približalo. Končno so posamezni predmeti začeli izginjati in grofica nekaterih še do danes ni našla. Letos koncem marca pa so se pojavili še prvi telesni fenomeni: na mehki in občutljivi koži Eleonore so se začeli pojavljati sledovi vgrizi in vtiškov. Do konca letošnjega februarja je grofica zabeležila 1780 fenomenov, tekom zadnjega meseca pa je število narastlo že na 3.000. Tudi avtomatično pisanje pod imenom »Drak« se je ugotovilo. Čimbolj je popuščalo razmetavanje predmetov, tem močnejše so postale poškodbe na koži. Pred 10 dnevi pa so napadi začeli popuščati in Eleonora utegne v doglednem času zopet začeti »normalno« živeti.

Po predavanju grofice je povzel besedo še profesor Verweyen, ki je tudi sam izvršil nekaj eksperimentov z Eleonoro Zugunovo. Zatrldil je svoje najgloblje prepričanje o istinitosti fenomenov. Misteriozna zadeva zagoretno Eleonore torej zares postaja vrlo zanimiva in se omenjena sodna razprava lahko pričakuje s posebnim interesom.

4

Ob:

6

se vrše današnje predstave

velikega dvojnega, sijajno uspešnega sporeda

ELITNI KINO MATICA

8

10

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Arkadij Averčenko:

Mož, ki je imel smolo

Bil je trgovec z mešanim blagom, vedno otožen in zamišljen. Visok, suh mož, se je nagnil nad pult in vprašal:

— Želite, prosim?

— Dajte mi sladkorčkov proti kašlju.

Vzel je s police stekleno posodo, potem drugo in za njo še tretjo.

— Iz katere naj vam dam? — je vprašal zamišljeno.

— No, pa riskirajmo iz druge.

Ta čas, ko sem stal pri blagajni in plačeval sladkorčke, je stopil v trgovino debeluhast gospod z zavojem v roki.

— Tu jo imate! — je zakričal in vrzel zavoj na pult. — Tu jo imate!

Drogist se je prestrašeno ozrl na gospoda in razvezal zavoj. V zavoju je bila crnkjena miš.

— Crnkjena miš! — je dejal preseženi drogist. — Kako je poginila?

— To morate vedeti najbolje vi, je dejal gospod. — Včeraj sem kupil pri vas milo. Položil sem košček vašega mila na umivalnik in danes zjutraj sem našel na umivalniku dve crnkjeni miši, ki sta ponoči glodali milo. Eno sem vam prinesel za spomin.

— Zakaj se pa razburjate? — sem

pripomnil. — Imate pač dve miši manj v hiši.

— Dve miši manj! — Kaj pa če bi se bil umival s tem milom? Kdo ve, da-li bi že ne bilo po meni.

Vrata so se odprla in v trgovino je stopil tretji gospod.

— Povejte mi, — je nagovoril prodajalca uljudno, — ali je v tej ulici še kaka drogerija — ali je še kaka druga?

— Ne, — je odgovoril drogerist. — Moja je edina.

— Torej sem pri vas kupil to znamenito sredstvo za lase?

— Seveda! — je odgovoril prodajalec smeje.

— Za to bi vas bilo treba obesiti! — je zarjul gospod in mu vrzel pasto v obraz.

— Kaj se je zgodilo? — je vprašal drogist in pomolil glavo izza pulta. — Ali vam ne rasto lasje?

— Rasto, rasto. — Da bi le na grobu vašega očeta rastle takl lasje!

— Kaj se je zgodilo? — sem ga vprašal.

— Kaj? Da sem ves pozelenel. Moja glava je postala zelena kakor trava. Le pogledite!

Odkril se je in res, lase je imel popolnoma zelene.

— Lump! — je kričal gospod. — Svetoval si mi sredstvo za lase, pa sem ozelenel. Dal si mi škafličico strupa za podgane, podgane so ga požrle in se

zredile od njega. Čakaj, ti že pokažeš! Zgrabil je prestrašena drogist in ga začel neumisljeno mikastiti. Gospod, ki je kupil milo, se je zadovoljno nasmehnil in pomagal mikastiti nesrečnega drogistu. Ko sta ga pošteno premikastila, sta se spogledala.

— Gospoda moja, — sem dejal, — zdaj si pa odpocijata.

Pustila sta ga, sedla na divan in si prižgala cigarete.

— Premikastil sem ga, ker mi je dal sredstvo, od katerega so mi lasje pozeleneli. A vi?

— Dal mi je milo, od katerega crkajo miši.

— Veste kaj? — je dejal zeleni gospod. — Dajte mi milo, doma imam vse polno miši, jaz vam pa dam sredstvo za lase.

— No, ali se da z njim barvati sukno?

— Pa še kako! Obrisal sem si glavo z brisačo in glej, brisača je postala lepo zelena. Barvanje je tako intenzivno, da se niti z lugom ne da odpraviti.

— Imenitna ideja! Pobarvam si siv suknjič.

Gospoda sta zamenjala svojo robo in odšla.

— Na obrazu imate modro liso. Svetujem vam obkladek s svinčeno vodo.

— Ne upam si, — je odgovoril vseh prestrašen.

— Zakaj?

— Strašno smolo imam. — Tam v

kotu je steklenica svinčene vode. Pa si ne upam. Položim obkladek na obraz, pa mi poženo na njem lasje ali zobje.

Razgovorila sta se.

— Smolo imam, nikjer nimam sreče, — je pripovedoval drogist. — Nekoč sem gladoval. Neki lastnik panoptika me je angažiral kot umetnika v gladovanju. Podpisal sem pogodbo, da bom štirideset dni sedel v stekleni skrinji in gladoval. Ponoči me je prišla takla lakota, da sem razbil steklo, planil v podjetnikovo sobo in pojedel celo kračo, petnikovo gos in dvajset jajc na en mah. Nato me je podjetnik proglasil umetnikom v sneednosti. Podjetje je napredovalo sijajno, toda pojedel sem toliko, da sem spravil podjetje na boben. In tako je z menoj vedno. Povsod imam smolo. Izumil sem milo, pa sč je izkazalo kot sredstvo podganam. Izumil sem sredstvo za lase, v resnici je pa najboljšje barvilo na svetu. Zdaj sem se seznanil s poštenim dekletom, pa si ne upam...

— Česa se bojite?

— Bojim se, da se mi zopet kaj ne pripeti.

— Kaj neki se more pripetiti?

— Izkaže se, da je moškega spola ali pa da je imela že pred menoj dva živa moža.

— Neumnosti. — Žena vas spravi na pravo pot. Oženite se, sicer jo vam odvedo izpred nosa.

Doma sem se spomnil, da imam v žepu sladkorčke zoper kašeli

Pokusil sem enega. Prijemal se je jezika in imel je neprijeten okus. Izpljunil sem. Potem sem hodil po sobi in razmišljal o drogistovi usodi. Naenkrat sem obstal ko da sem prirastel k tlom. Ene noge sploh nisem mogel premakniti. Sedel sem na divan, odvezal čevlji in potegnil nogo iz njega. Potem sem pregledal čevlji in ugotovil, da se je bil prilepil na sladkorček, ki sem ga izpljunil.

Nedavno sem šel mimo drogerije. Spomnil sem se drogist in vstopil.

— Dober dan. Prišel sem vas opozoriti, da so vaši sladkorčki zoper kašeli prav za prav izborni kley. Prodajte jih kot kley in kmalu boste milijonar.

— Saj sem si takoj mislil, — je dejal in sklenil roke nad glavo. — Pri meni gre vse narobe. Smolo imam. — Oženil sem se s tisto dekleto.

— Vse najboljše! Je vse v redu? Ali se je izkazala kot moški?

Krčevito se je zasmeljal.

— Še huje!

— Strašite me!

Tetovirana je. Po vsem telesu ima zmake in figure...

— Čujte, saj jo lahko kažete ljudem proti vstopnin!

— Res je. A namesto tega sem se poročil z njo. Ne, menda že mora tako biti. Delam to, kar je nepotrebno, izvem pa šele pozneje. Tako je, če ima človek smolo.

To in ono

Vreme v aprilu

Kakor vsako leto, tako se nam obeta tudi letos v aprilu večinoma slabo vreme. Vremenski preroki pravijo, da bomo imeli slabo vreme 10., 12., 17., 18., 20., 23., 25. in 30. aprila. Posebno med 10. in 20. aprilom napovedujejo zelo neugodno vreme. Ako se uresniči njihovo proročanje, bomo imeli neprijetne velikonočne praznike.

Okrog Velike noči bo baje precej hladno. Po Veliki noči se vreme nekoliko zboljša, vendar pa samo prehodno. Vremenoslavci napovedujejo tudi močne vetrove in pomladanske viharje. Ta napoved se utegne uresničiti, kajti že sinoči smo slišali grmenje, ki je ob tem letnem času redko. Šele po 20. aprilu se bo vreme nekoliko zboljšalo, toda že 23. aprila se nam obeta deževno, viharno vreme. Okrog 22. aprila nastanejo ob visoki temperaturi pomladni viharji, ki bodo trajali do 25. aprila, ko se ozračje občutno ohladi. Koncem aprila se bo vreme zopet poslabšalo.

Z lepim vremenom torej v aprilu ne smemo računati, ako verjamemo vremenskim prerokom. V prvih dneh aprila se je njihova napoved uresničila in zato ni izključeno, da se tudi za ostale dneve v tem muhastem mesecu niso zmotili.

Zverinski oče

Prebivalce neke gorske vasi na Moravskem je pretresla ta dni vest, da je kmet Hrazdira ubil svojo 14letno hčerko Alojzijo, ki je bila že od svojega šestega leta slaboumna. Kot šestletni deklici se ji je vnela možganska mrena in posledica je bila, da se ji je omračil um.

Njen oče je drugič oženjen in ima šest otrok. Usodne noči se je vrnil pozno iz gostilne domov. Slaboumna hčerka je spala na tleh. Oče jo je zgrabil in začel neumljivo biti po obrazu. Ker je dekletce obupno kričalo, je porabil lonec in jo udaril po glavi tako, da se je sirota onesvestila. Končno jo je pretepel še z jermenom in vrgel na tla. Drugo jutro je našla nesrečna mati deklico mrtvo na tleh. Poklicani zdravnik je ugotovil, da se pozna po vsem telesu sledovi udarcev. Zato je ovdal brezvestnega očeta sodišču. Pri obdukciji se je izkazalo, da je dekletce ponoči izkrcavalo. Orožniki so zverinskega očeta aretirali in izročili sodišču.

Dota v steklenici

1000 dolarjev za 10 dinarjev.

V mestu Lodz na Poljskem živi z edno hčerko že priletna vdova. Imela je malo branjarijo, ki ji je donajala toliko, da je lahko preživljala sebe in hčerko, del izkupička pa je shranjevala za hčerkinoto dobi in sicer na prav originalen način. Čim je ženica skupila par novčičev in je ta vsota dosegla znesek enega dolarja, je kupila dolar in ga stlačila v steklenico, katero je previdno skrila. Tako je polagoma prihranila okoli 1000 dolarjev (56.000 Din), ki so ležali stlačeni v treh steklenicah pod posteljo.

Toda ironija usode je hotela drugače. Pretekli teden je stopil v hišo neki cunjar, ki je med drugim nakupoval tudi steklenice. Vdove ni bilo doma, hčerka pa je slučajno našla pod posteljo tri steklenice in misleč, da so prazne, jih je prodala cunjarju za približno 10 Din. Cunjar jo je nato naglo odkuril.

Ko se je vdova vrnila domov, ji je hčerka žarečega obraza pripovedovala, da je tri stare steklenice prodala za 10 Din. Mati je slutila zlo, vsa prestrašena je pogledala pod posteljo. In res! Steklenic s 1000 dolarji, doto nepre-

vidne hčerke, ni bilo več. Hčerka je prodala 1000 dolarjev za 10 Din. O dogodku je bila takoj obveščena policija, tragikomični dogodek pa je v Lodzu vzbudil veselost, pa tudi sočutje z ubogo vdovo, ki sedaj jadicuje za izgubljenimi dolarji.

Človek in davki

Menda ni na svetu bolj neprijetne stvari, kakor plačevanje davkov. Zgodovinarji trdijo, da so že stari Rimljani neradi plačevali davke. Mnogi ljudje bi se dali za nočjo ničesar slišati. Največji zapravljalci, ki drugače razmetavajo denar kakor pesek, postanejo največji skopuhi, kadar je treba plačati davke. Morda je bil angel, ki je izgnal Adama iz raja, od davčnega urada. Od tistega časa imajo davčni uradi božje poslanstvo, da nam leto za leto kličejo v spomin, da si moramo služiti kruh v potu svojega obraza.

Prihod eksekutorja nudi poštenemu državljanu ugodno priliko, da začne neumiljeno zabavljati na državo in vse, kar diši po erariju. Eksekutor mora poslušati davkoplačevalceve nazore o državi, davčnih uradih, oduštvu, sekaturah, sikanah, davčnem vijaku, državnih uradih, neredu in drugih takih političnih zadevah. Eksekutor posluša ta izbruh ogorčenja mirno, kakor da se njega nič ne tiče. Pripomni kvečjemu, da je treba davke plačati, da so ga poslal gospodje, ki vedre in oblače na višjih mestih in da je storil samo svojo dolžnost.

Po njegovem odhodu se marsikak davkoplačevalec v pravični jezi napoti od Poncija do Pilata, da vloži protest proti eksekuciji. Po uradih naleti na razne referente, ki pa ne poslušajo njegovih priitožb, marveč prične spretno brskati po aktih in opozarjati ogorčenega davkoplačevalca na razne predpise, olajšave, postavke, zaostale davke itd. In tu se zgodi čudo. Namesto da bi ogorčeni davkoplačevalec pojasnil tudi referentu svoje nazore o državi, o davčnem uradu in izmozgavanju prebivalstva, kima samo z glavo in pritrjuje referentovim opazkam. Končno izjavi referentu, da je pripravljen davčne zaostanke poravnati in odide s trdnim sklepom, da v bodoče ne bo imel več opraviti z eksekutorji.

Živali slutijo potres

Nemir in plahost živali pred potresom ni nič posebnega, ker postanejo živali nemirne tudi pred požarom ali poplavo. Zanimivo je pa opazovati kako se vedejo živali pred potresom, ki ga slutijo prej, predno izve zani človek s svojimi fizikalnimi aparati. Dr. Hentig je zbral o vedenju živali pred potresom zanimive podatke.

Najprej začitijo potres psi, ki začno lajati in tuliti ali pa se potuhnejo in — zaspijo. Kakor spoznaio lovci po lajanju, kakšno divjačino goni pes, tako poznajo značilno lajanje odnosno tuleenje psov pred potresom tudi prebivalci onih dežel, kjer se potresi često ponavljajo. Zanimivo je, da pes pred potresom izpremeni tudi svoje vedenje namram človeku. Napram svojem gospodaru postane zelo ljubjeziv, dočim tujega človeka ne pusti blizu. Jesti noče, pač pa ima hudo žejo.

Posebno nemirno so pred potresom mačke. Ko zaslutijo potres, drhte po vsem telesu, dlaka se jim začne ježiti, oči se jim svetijo. Pri zadnjem velikem potresu na Grškem so mačke pred vsakim sunkom strašno mjavkale. Ginljiv je bil prizor, ko je neka mačka pred potresom prinesla v hišo vse svoje mladiče, ki jih je poprej skrbno skrivala neke na skednju.

Tudi konji in svinje slutijo potres. Konji se brez povoda plašijo, prašiči pa

postanejo nemirni in nočejo jesti. Priptilo se je že, da prašiči 10 dni pred potresom niso hoteli jesti, dasi so bili popolnoma zdravi.

Poleg omenjenih domačih živali slutijo potres tudi zaiči, tako domači kakor divji, ki se tišče človeških bivališč. Zelo občutljive so za izpremembe v atmosferi tudi žuželke, zlasti čebele. V Lanzbergu je neki čebelar opazil, da so naenkrat prihrumele vse čebele iz uljev in krožile nekaj časa nad čebelnjakom, potem so se pa zopet vrnile. Istega dne in točno ob istem času so zabeležili potresomeri v Monakovem 8 minut trajajoči potres, ki je bil pa tako slab, da ga ljudje sploh niso čutili.

Iz tega je razvidno, da zabeleži živalsko živčevje fizikalne pojave pred potresom prej, predno jih zabeleži človek s svojimi čuti ali z naifnejšimi aparati.

General Ludendorff v novem poklicu

Znani nemški general Ludendorff je sklenil po polomiji na bojnem polju poizkusiti svojo srečo v drugem poklicu. Lani se je ločil od svoje prve žene in se poročil z neko zdravnico za živčne bolezni, ki oznanja obenem novo nemško vero. Pretekli teden je nastopila v Berlinu na javnem zborovanju in ostro obsodila vse cerkve. Najbolj je napadala Zide, češ da so zakrivali svetovno vojno. Ako seštejemo številke letnice 1914, dobimo številko 15, ki pomeni ime Jehove. L. 1914 so se nameravali Zidje po mnenju Ludendorffove žene polastiti svetovne nadvlade. Prihodnje Jehovo leto bo 1932. Zidje se baje že zdaj pripravljajo na to leto, da dosežejo svoj cilj, ki ga med svetovno vojno niso mogli doseči. Pripravljajo se s pomočjo prostozidarjev in Društva narodov. Evropa in Amerika sta že itak v židovskih rokah.

Ako hoče človeštvo preprečiti to nevarnost, mora zavreči fraze o demokraciji in enakopravnosti. — Trditev, da se bliža prepoved človeštva od vzhoda, je po mnenju Ludendorffove žene navadna bajka. Rešitev more priti samo s severa, kjer žive ljudje moralno in marljivo delajo.

Poslušalci so sprejeli govor generalove žene z navdušenjem. Najbolj navdušen je bil general sam, ki je sedel v prvi vrsti in pritrjeval vsaki znenini besedi.

Svileno-vzorčaste plašče

za dame, najmodernejših krojev, je izgotovila modni atelje tvrdke Drago Schwab, Ljubljana. Ta sijajni izdelek občudujejo številne dame.

Od česa je odvisna inteligenca

Emil Devaux razpravlja v «La Revue Scientifique» o razmerju med človeško in živalsko inteligenco ter organskimi funkcijami. Devaux trdi, da se v telesu, ki daje svojo energijo večino, ma prežvekovalnim organom ali mišicam, nadpovprečno nadarjeni možgani sploh ne morejo razviti. Svojo tezo utemeljuje z nekaterimi primeri v obliki vprašanj.

Zakaj je pes inteligentnejši kot ovca? — vprašuje Devaux. Ovca ima obsežnejše možgane kot pes. Dejstvo, da je ovca manj inteligentna, ni posledica njenega živčnega sistema, ki je nasprotno dobro razvit. To je posledica njenih velikih prežvekovalnih organov, ki porabijo znaten del njene življenske energije. Ovca uživa malo redilno hrano in zato marajo njena čreva, želodec in žleze naporno delati. — Dolžina njenih črev je 28krat večja kot dolžina njenega telesa. Želodec in čre-

va ovce morajo delovati več dni, predno je hrana popolnoma prebavljena. Od solnčnega vzhoda do zahoda izloči ovca več litrov sline. Zato gre večji del krvi k prežvekovalnim organom, da jim dovaja kisik in druge nadomestne snovi, ki so potrebne za naporno prežvekovanje. Za možgane ostane ovci malo krvi.

Nasprotno se pa hrani pes z redilnimi snovmi in zato njegova čreva niso tako preobložena s prebavo. Dolžina pasjih črev je samo trikrat večja kot dolžina telesa. Otok krvi je pri psu povsem drugačen kakor pri ovci in drugih prežvekovalcih.

Inteligenca je pa prikrajšana tudi tam, kjer so mišice preveč razvite. Pri tigru je prebava reducirana na minimum in vendar je njegova inteligenca neznatna. Vzrok je ta, da ima tiger izredno močno razvite mišice. Tako močno razvite mišice absorbirajo večji del krvi, ki jo potem primanjkuje možganom.

Kdor hoče postati zelo inteligenten, naj po Devauxovem receptu skrbi za majhen želodec in slabo razvite mišice.

Kitajska kuhinja

Kitajci so večinoma vegeterijanci, kajti budizem, ki je med njimi zelo razširjen, jim zabranjuje jesti meso. V kolikor pa je Kitajec meso, ga je kot prikuho k rižu, ki je v srednji in južni Kini glavna hrana. Riž pripravljajo na Kitajskem drugače kakor v Evropi. Pražijo ga na poseben način tako, da postane zelo okusen. K rižu spadajo ribe, zelenjava in včasih tudi meso. V severni Kini nadomestuje riž tako zvani kaulian, neke vrste pšeno, iz katerega kuhajo Kitajci gosto kašo. Tudi fižol in grah sta med Kitajci zelo priljubljena jed.

Izmed domačih živali koljejo in jedo Kitajci najraje prašiče in drobnico. Konje, bivolce, vole, osle in velblode koljejo samo tedaj, ako so že stari in jih ne morejo več rabiti kot vprežno živali. Posebno radi jedo Kitajci jajca, ki jih zavajajo v gline tako, da zrak ne more do njih. Rumenjak postane čez nekaj časa zelen, pozneje pa skoraj črn. Tudi žabe, razne gosenice in hube veljajo med Kitajci za delikateso. Jedo jih v sladki omaki. Siromasni sloji jedo tudi pse, mačke, podgane in miši. Poleg riža so na Kitajskem najvažnejša hrana ribe.

Specijaliteta kitajske kuhinje so na poseben način pripravljena ptičja gnezda, ki jih dovažajo z vzhodno-indijskih otokov. Ta gnezda delajo neke vrste lastovke iz sline, ki se na zraku strdi. Zanimivo je, da Kitajci ne jedo masla, sira in mleka. Samo v Mongoliji jedo mleko in sicer mešano s sladkorjem in žganim. Glede piščal Kitajci niso posebno izbirični. Pijo najraje čaj in sicer brez sladkorja in mleka. V Mongoliji mešajo čaj z maslom, kislo smetano, moko in soljo. Vina Kitajci do nedavnega sploh niso poznali. Namesto njega so pili in pijo še zdaj nekako žganje iz riža, nazvano samša, ki je zelo okusno, ako je nekaj let staro. Premoženjši sloji pijo tako zvani šaošin, ki se tudi kuha iz riža. V severnih pokrajinah kuhajo samšo iz pšena.

V novejšem času pa pijo Kitajci tudi vino in pivo. Najraje imajo sladka vina, zlasti šampanjec. Tudi likerje imajo zelo radi.

Gripe, prehlaje, revme

nas najbolj sigurno obvaruje

«BRAZAY»

francosko žganje.

zak. Dobiva se povsod. zašč.

Renée Tombellier:

Sodobni pojmi

Gospod Bren je nenavadno flegmatičen človek, absolutno ravnodušen napram vsemu. Za njega ne obstoja nič nenavadnega, prav nič ga ne more iznenaditi. Razburjenje je zani docela nepoznan pojem. Ni se izpremenil niti tedaj, ko se je seznanil z Julietto, ljubko in kapriciozno devojko, ki jo je žalila njegova indiferentnost in ki se je radi tega odločila, da Brena za vsako ceno osvoji. Njena namera je bila, da mu malce zmeša možgane in mu na to obrne hrbet. Tako se je želela maščevati za njegovo ravnodušnost napram njeni lepoti, radi katere so drugi številni moški izgubljali pamet.

Gospod Bren je znal tako lepo pripovedovati, da se Julietta nikoli v njegovi družbi ni dolgočasila. Bil je v vsakem pogledu originalen. Imel je svoje posebne nazore o ljubezni, zakonu in moralnih obveznostih. Njegove ideje so se Julietti včasih zdele malo ekscentrične, toda zato je on čestokrat ginljivo in pesniško znal govoriti o ljubezni, da je Julietto kar navdušil. No, rezultat vsega tega je bil, da se je Julietta blazno zaljubila v Brena. On pa med tem niti tedaj, ko je za največjim zanosom govoril o ljubezni, ni z ničemer pokazal, da je zaljubljen.

— Tak človek nima srca, ali pa ima kamen v prsih! se je pritoževala Julietta svoji prijateljici Jacqueline.

— Ako hočeš, da te vzljubi se poroči z njim! ji je svetovala Jacqueline.

Julietta ni dolgo premišljala.

— Ali smatrate zakon za dobro in

sodobno institucijo? je nekoč vprašala Brena.

— Zakon je potrebna in sodobna ustanova, je odgovoril Bren. Pač pa so glupi in nesodobni predpisi in obveznosti, ki jih zakoni predpisujejo poročenim ljudem.

— Kako to?

— Več svobode! Ako človeška družba stori, da bodo zakoni lahko po poroki svobodno dihal, kakor pred njo, šele tedaj bo zakon v skladu z modernimi pojmi.

— Lepo. Toda: ali se nameravate vi poročiti?

— Mislim, a ne smatrate za potrebno, da bi v tem pogledu pospeševal svojo akcijo.

— Kakšna pa naj bo po vašem mnenju ženska, s katero boste stopili v zakon?

— Nič posebnega. Biti mora brez duševnih in fizičnih napak.

— A kaj boste od nje zahtevali v zakonu?

— No, prav nič, seveda pod pogojem, da tudi ona ne bo od mene nič zahtevala...

Poroka gospoda Brena in gospodične Juliette je presenetila morda edino Brena. Toda on se je v to kmalu oživel. Zakon v nobenem pogledu ni izpremenil njegovega pojmovanja in razmišljanja. Bilo je prav tako, kakor da se gospod Bren vobče še ni poročil. Nasprotno pa se je Julietta nadejala, da se bo Bren do temelja izpremenil in da bo postal ves drug človek. Mislija je celo, da se je prej samo šalil in da bo zakon vzel presneto resno.

Toda zvečer po poroki in po razho-

du svatov pravi Bren svoji nevesti:

— Draga moja, jaz grem v klub na partijo bridgea. Ako te je volja, lahko ležeš, ako ne, se lahko podaš kam na zabavo.

— ?!

— Ne vem, kdaj se bom vrnil. Ako s tovariši odidem kam iz kluba, bom prišel pač šele proti jutru...

Ko se je izgubil sredi njegovih korakov po hodniku, je Julietta občutila, da jo nekaj duši v grlu. V prvih jo je tiščalo, v glavi so se ji pletle čudne misli. Instinkt žene je v njej premagal kapricioznost in trdoglavost.

— Kaj je to ona noč, o kateri sem toliko sanjala v svojih deklinskih letih? se je vprašala sama. Padla je na posteljo, zakrila lice v blazino in sušila oči, iz katerih so lile solze.

Nekoliko mesecev pozneje se je Julietti zazdelo, da bo zašla na stranpot. Če bi bila gotova, da bo s tem v svojem možu vzdrnila ljubosumnost, bi to storila brez premisleka. Tako stvar se je dala lahko doznati. Seveda s pomočjo Jacqueline.

— Gospod Bren, ali veste, da vaša žena ni preveč ravnodušna napram nekaterim svojim oboževalcem.

— Čudno, a jaz sem popolnoma ravnodušen napram svojim oboževalkam.

— Kako?

— Da, jaz jim ne kraisam veselja, smatram pa zaljubljenost za glupost.

— Toda vaša žena vas vara, ali pa vas bo vsaj v kratkem prevarila.

— Ha, ha, se je tedaj nasmejal Bren. Oprostite, gospodična, to so glupi in nesodobni pojmi. Moja žena ima pravico

do svobodnega življenja...

Gospa Brenova je vsa presenečena poslušala svojo prijateljico Jacqueline, ko ji je sporočila svoj razgovor z njenim možem. In ravno to je povzročilo, da mlada gospa Brenova ni prevarila svojega moža. Ali zbog obdobjanja in spoštovanja njegove neomahljive doslednosti, ali zbog njenega prepričanja, da ni sladko samo ono, kar je zabranjeno. — tega Julietta sama ni vedela. V glavnem se ji je nezvestoba napram možu sedaj zdela nemogoča in nesmiselna. In ravno to popolno ponujanje svobode od strani njenega moža jo je zaslužnijo in ji ni dopustilo, da bi žvela po svojih željah, odnosno, kakor bi morala živeti svobodna in emancipirana dama.

Na neki prireditvi pa se je zgodil čudež. Gospod Bren je prisilil klfuto mladenci, ki se je drznil v skritem kotu poljubiti gospo Brenovo, čeprav se je branila.

Naslednje jutro po tem dogodku je Julietta navdušeno govorila prijateljici Jacqueline:

— Ah, mila moja, srečna sem! Ti si vobče ne moreš zamisliti, kako sem srečna. Moj mož je snoč dokazal svojo ljubosumnost. Zdal sem končno svobodna. Svobodneje diham in se kretam. Imam ljubavnikov, kolikor jih hočem.

Isti dan je g. Bren govoril v klubu svojim prijateljem:

V dandanašnji dobi, ko se moramo z vsemi sredstvi braniti pred žensko vsiljivostjo, je pravi bedak oni, ko hoče nasilno poljubiti žensko. In zato bom vsakemu takemu bedaku vedno z naslodo prisilil klfuto...

× 15-letni deček trikratni morilec. V Oramenburgu v Nemčiji se bo vršila te dni porotna razprava proti 15-letnemu tesarjevemu sinu Karlu Müllerju, ki je izvršil trojni umor. Deček se je spazil v stanovanje vpokojenega uradnika Dobrinda, umoril oba speča zakonca in ko ga je kasneje pri plenitvi stanovanja zasledila hčerka, ki se je vrnila iz gledališča, je zločinski fant brez oklevanja zabodel tudi njo. Tekom preiskave je Müller priznal, da je vse tri osebe umoril, rekel pa je, da ni imel namena ropati. Bilo mu je samo na tem ležeče, da napravi trojico «mrzlo», je elnično pripomnil.

× Smrt newyorškega milijonarja. V New Yorku je dni umrl dolarski milijonar Elden Devitt, čigar premoženje se cení na 4 milijarde dolarjev. Značilno je, da Devitt kljub svojemu ogromnemu bogastvu v New Yorku ni bil znan in da ni bil v listih nikdar omenjen. Devitt je prišel pred 50 leti v Ameriko, kjer je bil sprva pomočnik v neki trgovini s kemikalijami, kasneje pa postal njen lastnik. Varil je domača zdravila za razne bolezni; kupčija je prosperirala, v Evropi je otvoril več filijal in njegovo bogastvo se je pričelo kopičiti. Svoje premoženje je zapustil ženi in 14 sorodnikom.

Po slovanskem svetu

—s Savez slovanskih glasbenih zgodovinarjev. O priliki mednarodnega kongresa glasbenih zgodovinarjev, ki se je vršil v okvirju Beethovnovih proslav na Dunaju, se je sročila ideja, da bi se ustanovil poseben savez slovanskih glasbenih zgodovinarjev. Mednarodnega kongresa na Dunaju so se udeležili zastopniki sovjetske Rusije, Poljske, češkoslovaške, jugoslovanske in Bolgarije. Netaktno postopanje dunajskega prireditvenega odbora napram predstavnikom slovanske glasbe je dovedlo do tega, da so se zastopniki slovanskih držav skoraj popolnoma abstinerili, zato pa imeli medsebojno več konferenc, na katerih so razpravljali o ustanovitvi takega saveza. Sprejeti so bili primerni sklepi, ter se bo še tekom letošnjega leta vršil prvi kongres bržkone v Pragi.

—s Korupcija v sovjetski Rusiji. Korupcija se po svetovni vojni ni razpasla le pri nas, marveč je razširjena tudi pri vseh drugih državah. Tudi sovjetska Rusija, kjer je državna uprava vsaj teoretično pod kontrolo javnosti, si ne more svojiti čistosti, da je s carističnim režimom izginila tudi korupcija. Kakor poroča moskovska «Pravda» so o priliki kontrole v statističnem uradu v Minsku ugotovili, da je bilo tam uslužbenih nič manj kot 55 sorodnikov, ki so bili od ravnatelja pa do zadnjega sluge medsebojno v najtesnejših rodbinskih vezeh.

—s Avtomobilizem na Bolgarskem. Avtomobilizem na Bolgarskem je kakor pri nas šele v razvoju. Slabe ceste tvorijo glavno oviro, da se avtomobilizem dosti ni še bolj razširil. V celi Bolgariji so našli koncem lanskega leta samo 1100 osebnih in 300 tovornih avtomobilov. Motornih koles na Bolgarskem skoro ni nič. Največ avtomobilov je italijanskega izvora, kar je v prvi vrsti pripisovati dejstvu, da so se druge avtomobilске tovarne doslej premoagale brigade za bolgarski trg. Edino italijanska tovarnica Fiat ima na Bolgarskem par podružnic ter prodaja avtomobile tudi na obroke.

—s Nov tiskovni zakon na Poljskem. Te dni je bil predložen poljskemu ministrskemu svetu nov osnutek tiskovnega zakona, radi katerega se bje na Poljskem med vlado in opozicijo že deli časa srdit boj. Drakonična uredba, ki jo je lanske leto izdala vlada, je bila preklicana. Novi zakon ima 120 členov ter se povsem razlikuje od dosedanjega zakona. Novi zakon garantira v širokem obsegu tiskovno svobodo, tiskovni deliktji pa pridejo pred sodišča.

—s Pozozdovanje praške okolice. Praška ne posveča le notranjosti mesta potrebnemu pozornost in olepšavo, marveč skrbi tudi za olepšanje okolice, zlasti pa za ustvarjanje gozdnih kompleksov, da tako nudijo prebivalstvu priliko za kratke in priročne izlete v zdravo naravo. Letos nameravajo pozgoditi velike komplekse v neposredni bližini mesta. Mestna občina je v to svrhu votlirala 100.000 Kč, a tudi vlada je prispevala večji znesek. Po izdelanih načrtih bodo v praški okolici ustvarili na ta način šest velikih gozdnih kompleksov.

—s Gradbena delavnost v Pragi. Malo katero mesto se je v povojni dobi tako naglo razvijalo, kakor stotolba Praga. Razumljivo je, da vlada v Pragi huda stanovanjska beda. Zato se tako s strani občine kakor tudi s strani vlade posveča temu problemu vso pažnjo in rešuje stanovanjsko bedo ne samo z razpravami, marveč z ustvarjanjem novih stanovanj. Glasom statističnih podatkov je bilo samo v letu 1925 zgrajenih v Pragi 16.316 novih stanovanj. Od teh je 208 enodružinskih hiš, 237 velikih stanovanjskih hiš, 66 stanovanjskih in trgovskih hiš. V 1053 novozgrajbah in 2427 prizidkih je bilo zgrajenih skupno 1605 novih stanovanj v 16.316 stanovanjskimi prostori. Lansko leto je bila gradbena delavnost še živahnjša, en se je število stanovanj tekom lanskega leta nedvomno pomnožilo za nad 20.000.

—s Gibanje za zblizanje z Jugoslavijo na Bolgarskem. Najnovejši spor med Jugoslavijo in Italijo je izzval tudi na Bolgarskem živahen odmev. Pokazalo se je, da v Bolgariji vedno bolj prevladuje struja, ki se zavzema za zblizanje z Jugoslavijo. Posebno mlajša generacija je navdušena za to idejo in ni več daleč čas, ko bo prišlo do zedinjenja vseh južnih Slovanov. Sedanje politične razmere in povojna psihoza sicer ta pokret zelo ovirajo, toda kakor hitro bo našel ta pokret primeren odmev tudi pri nas, zlasti pa v Beogradu, ni nobenega dvoma, da bo prišlo do popolnega sporazuma, ki si ga mora pač vsak Jugoslovčan želeči.

—s Nazadovanje nemškega prebivalstva na Češkoslovaškem. Kako je avstrijska vlada umetno ustvarjala nemštvo v slovanskih deželah, se posebno jasno vidi tudi na Češkoslovaškem. Statistika o zadnjem ljudskem štetju je pokazala, da so Nemci na Češkoslovaškem nazadovali. Tekom zadnjih 40 let znaša prirast človek 1.571.000, porast Nemcev pa samo 800. Na Slovaškem pa so nasprotno padli Nemci od 261.000 na 150.000. Nemški listi živahno razpravljajo o tem ter naglašajo, da je to predvsem posledica svetovne vojne in nazadovanja porodov.

Gospodarstvo

Popravilo vagonov in lokomotiv

V četrtak se je povrnil v Beograd prometni minister general Miloslavjevič, ki si je ogledal razne prometne ustanove po Srbiji. Po ogledu železniških delavnic v Nišu se je odpeljal v Kruševac, kjer si je ogledal privatno tovarno za popravilanje vagonov in lokomotiv. V kratkem namerna prometno ministrstvo skleniti pogodbe glede poprave lokomotiv in vagonov z vsemi tovarnimi stroki v naši državi. Teh tovarni je v Jugoslaviji pet. Prometni minister si jih osebno ogledati, na kar bodo podpisane pogodbe. Pred odhodom v Kruševac si je prometni minister ogledal tovarno za popravilanje vagonov in lokomotiv v Smederevu, včeraj je pa odpotoval v Smederevo Palanko, da si ogleda odnotno tovarno. Iz Palanke odpotuje v Kragujevac, potem pa na novo železniško progo Kragujevac-Krajevce, kjer si ogleda predor V Kraljevu si bo ogledal zemljišče, kjer prične že letos graditi veliko državno delavnico za popravilanje lokomotiv in vagonov. Ta delavnica bo največja v naši državi.

Po povratku iz Kraljeva odpotuje prometni minister v Subotico, da si ogleda tovarno vagonov «Ferum», potem pa v Slavovski Brod, kjer se seznanja z obratovanjem tovarne za popravilanje vagonov in lokomotiv. V novem proračunu je določeno za popravilanje vagonov v državnih delavnicah 260 milijonov za popravila v privatnih tovarnih na 85 milijonov Din. Upati je torej, da se bodo naše prometne razmere v zgodnjem času vsaj toliko zboljšale, da gospodarski krogi ne bodo čutili pomanjkanja vagonov.

Tržne cene v Ljubljani

Kljub zelo slabemu vremenu je bil današnji sobotni trg prav živahen. Krompirja je bilo razmeroma malo, cene v glavnem neizpremenjene; opaziti je celo, da cene nekoliko padajo, ker je na trgu velika ponudba krompirja. Zanimivo je, da traja še nadalje pomanjkanje mleka in mlečnih izdelkov. Cene ostalih živilskih potrebščin so od preteklega tedna ostale neizpremenjene in so sledeče:

I. Mesni izdelki: goveje meso v mesnici 18, na trgu I. 18, II. 10-15, teletina I. 20, II. 17, prašičje meso I. 27.50-28, II. 22-25, slanina 22-24, alanina na debelo 23.

mast 24-25, prekajena alanina 25-28, gnilj 30-35, prekajeno meso I. 30, II. 25-27.50, koštrun 18-14, jagmetina 20, kozliček 20, konjsko meso I. 8, II. 6, sveže kranjske klobase 25, polprekajene 32-35, suhe 50.

II. Perutnina in ribe: na trgu razmeroma dosti perutnine; kokoš 30-40, petelin 30-35, domači zajci 10-30, karp 25-30, linj 25, ščuka 2-30, postrvi 60, klini 15-20, mrene 20-23, pečenke 10.

III. Mlečni izdelki in kruh: mleko 2.50-3, evrovo maslo 44, čaj, maslo 55, maslo 44, bohinski sir 36-40, sirček 10, eno jajce 0.75-1, beli kruh 6, črn 5, rženi 5.

IV. Sadje: jabolka 8-12, oranže 1-4, limona 0.75-1, fige 10-12, dateljini 24, orehi 14, lusečni orehi 36, suhe češnje 10-12, suhe bruske 8.

V. Mlevski izdelki in fišol: moka št. 0 5.50-6, št. 1 domača 5.25, št. 2 banška 5.25, št. 3 domača 4.50, št. 4 banška 5.50, kaša 6-7, ješprenj 8-10, ješprenjek 12, koruzna moka 3-4, koruzni zdrob 4-4.50, pšenčni zdrob 7, ajdova moka I. 9, II. 6-8, ržena moka 4.50-5, fišol ribničan 400, prepelčar 400, grah 430-500, leča 700-900.

VI. Kurjivo: q premoga 42, trde drva m³ 150, mehka 75.

VII. Zelenjava: glavna solata 3-4, endivija 16, berivka 50, motovilec 15, radič 12, kisljo zelje 4, ohrovt 5-6, karfiol 8-10.

kolerabe 4-5, špinata 16-18, stročji grah tržski 16, čebula 4-5, česenj 8-10, krompir 2-6, peteršilj 8-12, zelenjave 8-12.

— g Banatski gospodarski krogi in trgovinska pogodba s Češkoslovaško. Industrijska sekcija trgovske zbornice v Vel. Bečkeru je imela v četrtak konferenco, na kateri je razpravljala o stališču banatskih gospodarskih krogov napram trgovinski pogodbi s Češkoslovaško. Trgovinski minister je namreč pozval zbornico, naj mu predloži želje in zahteve banatskih gospodarskih krogov povodom trgovinskih pogajanj s Češkoslovaško. Banatski gospodarski krogi zahlevajo pri tej priliki v prvi vrsti zaščito malih obrtnikov in domače industrije, čije interese je treba varovati z odgovarjajočimi zaščitnimi carinami.

— g Državna prodaja svil. Te dni je odpovala v Italijo naša komisija za prodajo svil, ki se bo pogajala z zainteresiranimi vrstami v Rimu in Milanu glede prodaje svil v vrednosti 20 milijonov lir.

— g Komercijalizacija državnih rudnikov. Glasom novega proračuna se morajo državni rudniški podjetja komercijalizirati. Sarajevska direkcija državnih rudniških podjetij še ni dobila podrobnih navodil glede komercijalizacije. Ne ve ee še, da-li bo komercijalizacija izvršena popolnoma na bazi delniških

družb ali pa ostanajo državni rudniki pod državno upravo in dobe samo gotove olajšave pri obratovanju glede na zakon o državnopravstvu. Čim dobi sarajevska direkcija potrebna navodila, bo izdelan pravilnik o komercijalizaciji.

— g Živina in perutnina na račun reparacij. Naša reparacijska delegacija v Parizu je dovolila, da nabavi poljedelsko ministrstvo na račun reparacij 200 plemenskih ovac, 200 mrjasev, 200 gosakov, 600 rac in 1200 kokoši.

„Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
LJUBLJANA,
Miklošičeva cesta št. 4
sprejema prijave in posreduje pri oddaji stanovanj, sob, trgovskih in obrtnih lokalov, za oddajalce popolnoma brezplačno.

Nudi prevzemnikom veliko izbiro v stanovanjih, samskih sobah, trgovskih in obrtnih lokalih po nizkih pristojbinah. Za oddajalce najboljša prilika oddaje stanovanj, ker brez vseh stroškov.

43/L

ŠTAMPILJE
ANT. ČERNE
Ljubljana
L. Mikuš
Ljubljana
Mestni trg 15
pripravlja svo o za-
loz delnikov in
solastnikov ter spre-
hajalnih patic.

Popravila so izvršujejo točno in solidno.

100 Din nagrade
lahko dobite dnevno. — Pisite s prilogo znamke za Din 2.—
— J. Otrin, Rovte, Logatec.

10.000 Din posojila
nujno rabim za dobo treh mesecev proti dobrim obrestim. Jamstvo zagotovim. — Ponudbe pod »Dobro vpeljana trgovina/840« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Mlad ločenec
ne po svoji krivdi, s premoženjem in stalno službo — se želi seznaniti s samostojno gospodinjstvom ali ločenko, staro 18 do 25 let. — Le resne ponudbe s polnim naslovom poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Tajnost zaježena/839«.

„Posest“
Realitetna pisarna,
družba z o. z.
LJUBLJANA,
Miklošičeva cesta št. 4
proda:

HISO, visokoprtilično, 4 sobe, 3 kuhinje, v najboljšem stanju, elektrika, vodovod, lep vrt, Vodmat, Din 85.000.

VILO, enonadstropno, avozičano, 6 sob, pritlikline, vrt, par minut od glavne ršice, Din 300.000.

HISO, enonadstropno, 3 stanovanj po 3 sobe, pritlikline, 1100 m² vrta pri Tobacni tovarni, Din 210.000.

HISO, dvonadstropno, več stanovanj, trisobno razpoložljivo, veliko dvorišče, blizu stare šišenske cerkve, 170.000.—dinarjev.

HISO, dvonadstropno, 2 trgovska lokala, skladišče, 2 stanovanj po 4 sobe, pritlikline, prometna cesta, center Ljubljane, Din 250.000.

HISO, enonadstropno, z gostilno, gostilna, štirisobno stanovanje razpoložljivo, žent-petrski okraj, Din 250.000.

HISO, avtozidano, 5 sob, kuhinja, pritlikline, elektrika, vodovod, Vodmat, Din 110.000.—

VILO, enonadstropno, tristanovanjsko, stanovanje 3 sob ta-koj prosto, 1000 m² vrta, Rožna dolina, Din 150.000.

HISO, pritlikline, 4 sobe, 2 kuhinje, prenovljeno, par minut od Kongresnega trga, 55.000 dinarjev.

HISO, pritlikline, 2 sobi, kuhinja, posebej gospodarsko poslopje, velik vrt, blizu centra, Din 60.000.

Več stavbišč tik železniškega prelaza pod Tivolijem v izmeri 900-1800 m² po Din 40 do 50.

Več stavbišč tik glavnega kolodvora, 560-800 m² po 35 dinarjev.

Več stavbišč 1000-1200 m² ob Dunajski cesti po Din 22 do 26.

Poleg tega večje število stanovanjskih hiš, vil, trgovskih, obrtnih objektov, v Ljubljani, na deželi, kmetijska posestva, graščine, industrije, itd.

Umetne zobe in čeljusti
kupim. — Pridem na dom. — Dopisnica zadostuje. — Cenj. ponudbe pod »Umetnost/846« na upravo »Slov. Naroda«.

Zračna soba
se odda. — Poizve se: Cekinov grad, Celovška cesta. 835

Vrtnar
priden, soliden in zanesljiv se sprejema. — Pisemne ponudbe je poslati na upravo zdravilišča na Golniku.

Opravo za specerijsko trgovino
kupim. — Ponudbe pod »Specerija/792« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovino
z mešanim blagom v mestu ali na dežel na prometnem kraju iščem v našem. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobro vpeljana/820«.

Prodajalka
izurjena v specerijski trgovini išče službo; gre tudi za blagajničarko. — Dopisi pod »Prodajalka/819« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Zastopnika
v Mariboru in okolici išče za za dobro idoč specerijski predmet stara renomirana tovarna. — Ponudbe pod »Agilen/817« na upravo »Slov. Naroda«.

Veliko sobo
opremljeno — oddam. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda« 833

Kje se najbolje kupi
je brez dvoma znanogleda kakovosti blaga in res nizkih cen pri

IGNAC ŽARGI
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Priporočam ceninim odjemalcem veliko izbero raznih nogavic, rokavic površnih jopic, bluz, obice ter razno moško, damsko in otroško perilo ter razne kravate samovozne itd. — Velika izbira za krojače in šivilje.

Po znižani ceni
Dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, nameštni deli, pnevmatika. Poseben oddelek za popolno popravilo, emajliranje in oniklanje dvokoles, o-roških vozičkov, šivalnih strojev.

Prodaja na obroke. — Ceniti franko.

Jribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4 54/L

2 Prestol in ljubezen... 2

Ljubavna drama slovite Elinor Glyn (3 dejanj) in

izvrstno, salonska, pustolovna, senzacionalna in smeh polna burka

Low za zaročenko...

v glavni vlogi edini naslednik nepozabnega Maska Linderja, originalni Raymond Griffith.

Danes ob: pol 4., pol 6., pol 8. in četrt na 10.

ELITNI KINO MATICA, najudobnejši kino v Ljubljani.

Naznanjamo, da smo otvorili 1. aprila t. l. **lastno mehanično delavnico za kolesa, šivalne stroje vseh vrst i. t. d.**

NARDIN in DRUG
Poljanska cesta 31 (vhod Bergantova ulica 1)
Moja dolgoletna praksa v tej stroki pri raznih prvih tverdkah nazadnje pri L. GOREC, Vam daje sigurnost, da se vsa dela strokovnjaško popravijo

Izgotovitev specialnih koles po naročilu v lastni delavnici.

Izposojevanje koles. Kolesa lastnega izdelka, vsi nadomestni deli kar o pnevmatika vedno v zalogi. Opozarjamo ceni, posestnike avtomobilov in Radio aparatov, da polnimo pod strokovnim nadzorstvom akumulatorje in popravilo istih. 4514

Specialni oddelek za instalacije električne luči za avto, kakor poprava dinamo in samopogonskih (Anlasser) strojev vseh vrst.

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
Sv. Petra c. 12

Osební avtomobil
18/20 HP »Mercedes«, starejša tipa, dobro ohranjen, z odprto zaprti karoserijo, šest sedežen — napredaj za Din 20.000. — Cenj. ponudbe pod »Za-11.632« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 807

Tombola
»DOM UBOGIH«, MARIBOR na velikonočni ponedeljek popoldne. — Dobitki: oprema za spalno sobo, šivalni stroj, moško koto, 15.000 kg premoga, seženj drv in 500 drugih dobikov. Srečke Din 250. 837

Vrtnice
visoke in nizke, trajnice, lepotečno grmovje, gomolje, dalije, kane, gladijole, navadne in dvojnat begonije, anarilis, tuzberoze, različne rastline in ovetlice za okras vrtnih gredic, balkonov, dvoran itd. — priporočila Ivan S. nenc, vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12. 832

Ključavničarski pomočnik
mlajša moč, dober delavec, zmožen slovenskega in nemškega jezika išče službo. — Ponudbe pod »Zanesljiv/791« na upravo »Slov. Naroda«.

Ekonom
z večletno prakso, zmožen slovenskega in nemškega jezika išče službo na večjem posvetu ali graščini. — Ponudbe pod »Ekonom/821« na upravo »Slov. Naroda«.

Lepo zračno sobo
s električno razsvetljavo, na meji Rožne doline — takoj oddam boljšemu gospodu. Mesečno z najetkom Din 300. — Ponudbe pod »Solčna lega/843« na upravo »Slov. Naroda«.

Trgovski pomočnik
izurjen v mešani stroki, zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Dobro prodajalec/811« na upr. »Slov. Naroda«.

Prazno sobico
s souporabo kuhinje oddam gospodini ali gospe. — Ponudbe pod »Takol/803« na upravo »Slov. Naroda«.

Zračno sobico
z lepim razgledom, električna razsvetljava, v Rožni dolini — oddam šivilji ali dvema osebam. — Ponudbe pod »Cistost 809« na upravo »Slov. Naroda«.

Enodružinsko hišico
s vrtnom, vodovodom in električno razsvetljavo v mestu ali na periferiji mesta kupim takoj. — Ponudbe pod »Enodružinska/810« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Sadno drevje
jablane, visokodebelne, la, 10.—dinarjev, ila 8.— Din, ila 4.—dinarjev hrastke 1.— Din dražje, poludebla 1.— Din ceneje — oddaja Drevsnica Stopar, Votenje. 707

Tovarna perla
Genica Vojska
Ljubljana, Gosposka ulica 16
(PREJ KOLODVORSKA ULICA 8)

IZDELUJE: perilo za gospode, plyame, bluze, delavske cbleke itd. engros. — Izdeluje se tudi po meri in naročilu. Najnovejši vzorci. Najljepša izdelava.

Blago za ženske oblike
svileno volneno in perlino, zadnje novosti — tešnega izvora, velika izbira znano solidne cene

R. Miklauc
PRI SKOFU

Za dom
Za šivilje, krojače, čevljarje itd. najbolj priporočljiv je le

STOEWER šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (šitka), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega premivanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vzezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih za vzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova 6/L. čilni pogoji. — 15letno jamstvo.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, namramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šifoni. Solingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. — Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelinc
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Na n'ile cene! Ljubljana Točna potreba!

Bez posebnega obvestila. Mestni pogrebni svet.

Wally Andretto sporoča v svojem, kakor v imenu svojih otrok Traute, Raimunda in Wernerja žalostno vest, da je njen srčnoljubljeni soprog ozir. oče, gospod

Rajmund Andretto
tovarnar

v soboto, dne 9. aprila t. l. ob petih zjutraj po kratkem in mučnem trpljenju mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragaga pokojnika bo v ponedeljek, 11. aprila t. l. ob pol šestih popoldne iz hiše žalosti, Vič št. 91, na farno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi na Viču.

Vič-Ljubljana, 9. aprila 1927.

847

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek. — Za inšerlatni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani